

310331

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 4.

చెన్న పట్టణము 1922వ సం॥ ఆగస్టు నెల 11-వ తేది శుక్రవారము

No. 112

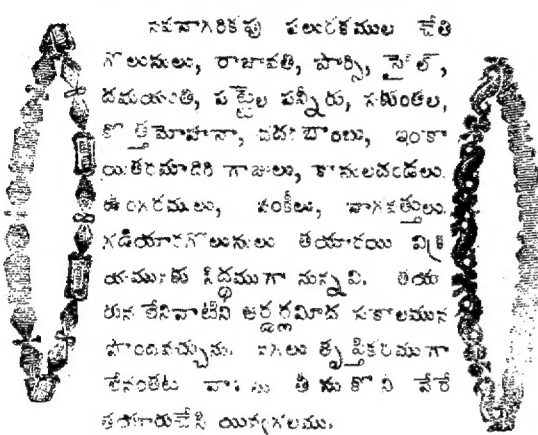
సంపుటము ౯

దుండుభి నా మసం వత్సరము, శ్రావణమాస బహుళ కవసు ౪.

సంచిక ౧౧౨

మొదటిరకం సవరం బంగారుచే

తయారు కాబడిన

సర్వీస్ రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి (1842) అంకు కంపెనీ, నగల వర్తకులు, 649 వైవాభారహోద్య, మద్రాసు.

వెలసులభము. ఫల మధికము.

ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి

కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ

చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

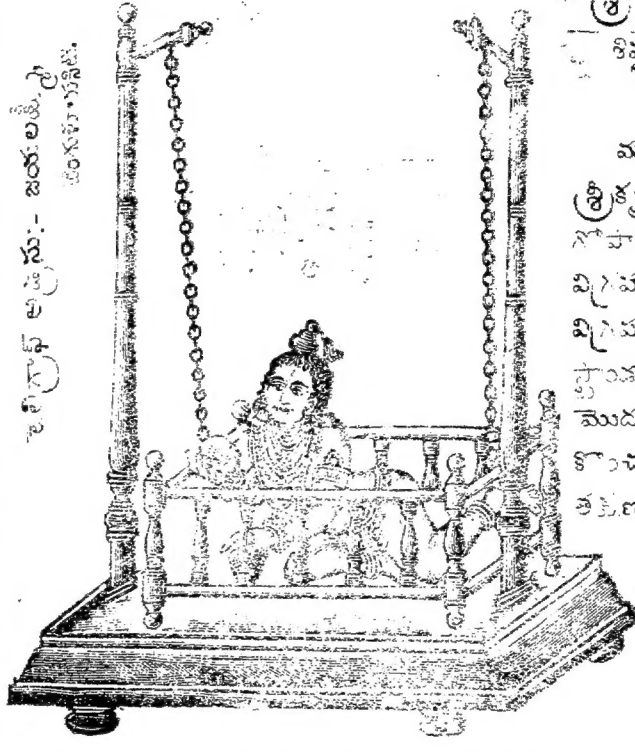
అమ్మలాకా!

కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబజారులోని మ్యూనిసిపల్ సెం 148 రు కలిగినటువంటిని రెండు తెలుసు గలిగిన వామేడను అద్దాల బీరువాల ఫిట్టింగున్న, ఫలము సహా లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యావత్తు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే శ్రేణి ఫలితాలలో ప్రచురపరచి యెలూరుపట్టణ ములో ఘరానా మనుష్యుల యెదుట లాటరీచేయుటకును, నుక ప్రతివారను వారి వారి యదృష్టముల నిర్ణయించుకొనుట కిది మంచిరకము. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయిన తరువాత పక్కాత్రాపడదన భావములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటి రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్ణమయిన తిలసిల్లున్న, విహాయమును కోరువారు మా యెడలవల్లగాని నేరుగా వాకు వాసిగాని తెలుసుకోవలయును. ఈ చీట్లవల్ల వసూలు ఆయ్యో పామ్మ కృష్ణాజిల్లా యెలూరు పెద్దబజార్ లో అపరేటివు బ్యాంకులో నుంచుటకు.

2. ప్రతిగామమునందును మంచి యెడలలు కావలయును. మంచి కమీషను ఇయ్యబడును. వివరములు కోరువారు యాక్సిండ్ సంతకముచేసినవారికి (వాసిగాని, స్వయముగా వచ్చిగాని) తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

“చీట్లు కావలసినవారు, తమ ఆద్రష్టును స్పష్టముగా వ్రాయుచు చీటి 1-కి రు 5 లు చొప్పున మణి ఆర్డరు చేసిన యెడల, అందిన వెంటనే చీట్లు టిపాలలో పంపించబడును.”

ఏలూరు కృష్ణాజిల్లా. 1-7-1922 మాటూరి సర్వేశం, మేడ నాక్కువారుడు.

త్వరపడుడు. వెల సులభము. ఫల మధికము.

శ్రీ ఆంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు

శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి అనుమతము పొందుచున్నది

129 రకముల ఔషధములున్నవి

(91) బోధకాలు సమాచారము:—ఎంతకాలమునుండియున్న శ్రీపతిశ్రీమునైనను వారముకోజాలలో గుణము కనబరచి. కాళ్లుచంబలు, నీరు వారిదుటయుగాక పలికిన పాదములు సహా స్వస్థంపై కమలములవలె ప్రకాశించును.

15 రో॥ రు 4-8-0 వారమునకు రు 2-8-0.

(40) నిఖిల వ్యాధిమక్షేధ కంటకము. చిట్టకరంగి, పల్లిక, బగ్గెలొకగు సవాయిలున్న, కీళ్లనొప్పులు, నల్లని పొడలు, మూలవ్యాధి, పొండుపు, సవామేహములు, మేహములు, మేహక్రమములు, కుళ్లపప్పులు మొదలగు అన్ని వ్యాధులను వారముకోజాలలో నివారణజేసి యెదుట, కీరకాంతి, రక్తవృద్ధి, శిర్యస్థంబున కలిగించును. ఇచ్చాపత్రికం.

సెల రో॥ రు 6-0-0, 15 రో॥ రు 8-4-0.

(90) సర్వవిధ క్షయగంజీవిశ్యాము. శరీరించిన పత్తి, తేలుపు, ఏరుపు, నలుపు లోనగు రోగులకు క్షయనైనను, మూత్రము స్వల్పముగాని, బొట్టుబొట్టుగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు శక్తి రక్తపుష్టి చేయును. 3 పూటలలో గుణము కనిపించును. ఇచ్చాపత్రికం.

దబ్బీ రు 1-4-0.

(48) మహావృషాణిరసము (అన అష్టాదశ కష్టరసోగంహరిణి) సెల రో॥ 6-0-0, 15 రో॥ 2-12-0. సవామేహములు, పొడలు, నువ్వులు, కాళ్లు, చేతివ్రేళ్లు, పెదవులు, ముక్కు, కడైరాలు లావై. ఎర్రబారి సదా తిమ్మిరలుగా మండుట, మేహనిరు, అంకిర్రణములు వర్తరాజుకు సురహాస భుజు.

(27) శ్రీరామాస్త్రయోగము సెల రో॥ రు 6-0-0, 15 రో॥ రు 4-0-0 కఫములు, క్యాసకాములు, దబ్బి, కుక్క, తిల్చుము, మొ॥ శ్లేష్మవ్యాధులకు ప్రాప్త్యస్త్రము, 3 పూటలలోకఫమును వారించి సెలకోజాలలో పూర్తి నివారణ నియ్యను, నోసాలపుగం, కొత్తచేటుపోస్తా.

కె. వి. ఆచారి, ఆయుర్వేద యూనాని డాక్టరు.

K. V. Achari Ayurveda unani Doctor

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

మలభమై అనుభవసిద్ధమగు 600 చికిత్సలను తెలుపు శ్లోకంబులు ప్రతియింటు నుండదగినది అందరుచేయదగిన మంత్రము 18 1-4-0

(2) ఆరోగ్యదర్శనము:—వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తిప్పక వనుక దగినది 18 0-8-0 చి.పి 0-4-0

ఆయుర్వేదచంద్రిక:—ఆరోగ్య వైద్య, కార్య, నిధానములను, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపుత్రిక. చూరిది యుచితము. చందా రు 2-8-0

వై 8 ని ఏకకాలమందు కోరినవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము. ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, వెరీజే. (నెల్లూరు జిల్లా)

సిఫ్ లిస్, నెగరోగముకు (157)

పూ చీ యె న ఔషధము

ఎట్టి విధ సిఫ్ లిస్, నెగరోగములచే స్వయముగా కనిపించుచున్నను, తేక వంక పాంపర్యముగా అనుభవించుచున్నను, 7 దినములలో పూర్తిగా తుడుగు. తుగునది పక్షమున రెండింటిని వైకము వాసియ్యబడును.

నెగరోగనివారికి వి. పి. ఖయ్యతో సహా బుడ్డి 1-కి రు 8-0-0 సిఫ్ లిస్ ఔషధము " " " రు 4-8-0

ఈ త్రిరములు ఇంగ్లీషుభాషలో వ్రాయవలెను.

HAKIM ABDUL HAJEE, P. O. Kamtaul, Darbhanga North Behar

శేనపూడును, కొంతదానియొన్ని పూడుమయిట్టివారు అధి శాక్త ము
జిల్లాలలో పెట్టిరెండ మా యుద్యమమునకు మిక్కిలి తోడ్ప
డుచుచుండు. ఈ విధముగ ప్రభుత్వమువారు మాకు తోడ్పడ
వలెనని కోరుచున్నాము.

గుంటూరు ఆశ్రమము, ఈ ద్వారా చంద్రవలస శ్రుతి
త్రయము సహాయవాదపత్రికలగు న్యాయండియా, న్యాయజీవిత
శాస్త్రభూమిని గూడ గొల్పోవలసివచ్చెను. — ఒక విశేషము.

గుంటూరు జిల్లా పేర్లు ప్రతిమల నిలిపిన హామీలుల్లాగాను సాహెబుగారికిని, వారి ఆర్డరుతో భాయపరచి తీసుకువేసిన రూపులపై గుంటూరు అభిసంధానము లాచరింపవలసినదే! అయితే “రానాకట్టి దలప దైవ మెకకట్టిదలమ” నను సత్యము ప్రకటితమయ్యె! ఏమియులేనియెడల యితరప్రజేశులలోనలె నెన్నుచిగా కాలము గడిచియుండెడిదే! అసహాయోద్యమము గుంటూరు జిల్లాలో లేదని యీ నడుమ గవర్నరుగారుచచ్చిపైపుతురుజువులు, నేడప్పుడు మెందులకు కారణము అధికారులే! మాకు జిల్లా అధికారులు తోడ్పడినందుల కెంతయు వందనీయాలి. ఇట్టి అధికారులే ప్రతిజిల్లాకుండినయెడ, అసహాయోద్యమము త్వరలో గమ్యపాదము చేరనునట్లు సందియములేదు. తరిసివల

N. B. మావద్ద ఎలిమెంటరీబియోమెట్రీకు ముద్రాగించు అన్నిరకముల స్కూలుపుస్తకములు ప్రేమనరీసామానులు, నాటకములు, నవలలు వగైరా అన్నియు దొరకును.

వృత్తాంతలేఖలు

నరసాపురం

(స్వకీయ విలేఖరినుండి)

భీమవరం విడదీయటం

ఆగస్టు 9:—భీమవరం తాలూకా ప్రజలకు ఆతాతాకాను మానరావులకు కలెక్షన తాలూకానుండి విడదీసి కృష్ణాలోనే ఉంచెదరని తుది తీర్మానం చెప్పిన రెండు తాలూకాలను గోదావరి జిల్లాలో కలిపెదరని నిర్ణయించింది. చిరకాలమునుండి కలసియున్న యీ తాలూకాలను భేదము కలిగించుటకు న్యాయాధికారులతో మాట తెలియలేదు. కాని ఒక్కటిమాత్రము దృఢముగా చెప్పబడినది. మూడుకూడా గోదావరి జిల్లాలో కలిపేయడం గోదావరి అతిబహుపుత్రులను గవ్వ మెంటువారు చెప్పేయడం ఆవారము తిరస్కరించుచున్నందున ఎందువల్లననగా యీ తాలూకాలను గోదావరి జిల్లాలోనే ఉంచుటకు యీ తాలూకాలను విడదీయటం భీమవరం తాలూకానుండి విడదీయటం ప్రార్థన గోదావరి జిల్లాలోనే ఉంచుటకు యీ తాలూకాలను విడదీయటం నిజము యందుకు వలె ఏమేతాలూకాలు ఏమే జిల్లాలోకి మార్చవలసిగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సర్కారు గౌరవ మెంటువారు ప్రచురించిన తీర్మానం చూస్తూనే ఉన్నాను.

రైలు సంక్షోభం

మొన్న 31 వ తేదీన రైలు వారము జరిగిన జిల్లాలో మిట్టింగులో గుడివాడనుండి భీమవరం వరకు విడదీయటం నరసాపురంనుండి రైలు రైల్వేయేమని తీర్మానించబడినట్లు విన్నాను. ఈ సందర్భములో ఒక్క-సంక్షోభం చెప్పినాను. జాను 30వ తేదీన జిల్లాలో ప్రసిద్ధులైన గారికి ఏలూరు కౌపురమును జమిందారులను వడ్డీవ్యాపారము చేసేటటువంటిని మోతే నారాయణరావు గారు నరసింహారావు గారు ముగ్రాహం లో ఎడ్వోకేటుగాయున్న బారిష్టరు వెంకట్రామను గారు కలసి ఒక పిటిషను అందజేసిరి. ఆ పిటిషనులో సంక్షోభం లేదని మొట్టమొదటలో ఏమి చెప్పినాను. అనగా బ్రాహ్మణ జమిందారు గేజిలోను వైరెండు రైలు మార్గములు వేయటం తగిన కాపిటల్ సంపాదించెదమని అట్లు వాదించినట్లు విన్నాను. అయితే ఏమి చెప్పినాను. అంగీకరించబడిన తీర్మానం ప్రచురించబడు ప్రాసెస్ పెట్టిన కూడా తయారుచేసి నిర్ణయంగా యిచ్చుచున్నారని. అయితే మొన్న జరిగిన జిల్లాలో మిట్టింగులో యీ సంక్షోభం విచారణలోకి తీసుకురావడం రైలు రైలు వేయటం తీర్మానించబడినట్లు విన్నాను. ఇట్లు జరిగినట్లు చాలా అక్రమమని చెప్పక తప్పదు. వారి పిటిషను చట్టంలో తెచ్చి అది అంగీకరించబడిన యెడల రైలు రైలు వేయటం చేసే యందువలన, అపిటిషను అంగీకరించబడిన యెడల ఎందు చేత అంగీకరించబడలేదో తరువాత దానిని గౌరవ మెంటు వారికి పంపి వారితో ఆలోచించిరేమో కూడా మా జిల్లాలో ప్రసిద్ధులైన గారు ప్రజలకు చెప్పలేనంత బాధ్యత ఉన్నది.

శ్రీ తిలక మిమోరియల్ కలబ్బు

దీని ప్రథమ వార్షికోత్సవము అమరావతిలో జరిగిన మండే జరుపబడినది. పేరునుండి ఈ సమాజమును రాజీయ సం గతులతో అక్కర యున్నదని అనుకున్నాడను. ఇది కేవలము అన్నదాన సమాజము మాత్రమే. క్రిందటి సంవత్సరము నుమారు మొన్నరూపాయిలు కాక చందాలు వసూలు చేసినట్లు దాని సంస్థ అంతర్వేది మొదలగు ఉత్సవ సమయములలో ప్రజలకు భోజనములు పెట్టుటకు గాను వినియోగంప బడినట్లు రిపోర్టు లో యున్నది.

మైకోస్ట్రా పాఠశాల దావా

మా సబుజడ్డి గారకు నీలకంఠంపంతులు గారు ఆకస్మాత్తుగా బరంపురం బడిలేచేయబడుటకు మొన్న నూడవ తేదీన వైదావాను గురించి ఏమి జరుగలేదు. తిరిగి యీ నెల 23వ తేదీకి రాజీగారు నాయిదా మాత్రమే చేయబడినది.

దర్శి చెంచయ్యగారు

నీరు మా గ్రామములో యున్న సర్కార్స్ ఆగ్నికల్పకర్త డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను అనే కంపెనీ తరఫున కంపెనీ వారికిన్ని భూములు సేవ్యము చేయించుటకు ఏర్పాటు కాబడి రని వివరము చాలాసంతోషముగా యున్నది. యీ కంపెనీ వారికి భీమవరం తాలూకాలో బోసగిట్టపాడు అనే గ్రామములో 1500 ల యెకరములున్నవి. దానికాపిట్ ఇప్పుడు రు. 10000 యెన్నును. అయితే దానిని ఒకలక్షవరకు పెంచెదరని తెలియుచున్నది. ఎనమడు (రైల్వే) నుండి పంపు ఇన్స్టలేషను చేత సాగుచేయించే యేర్పాట్లు తప్పే సందర్భమునాటికి చేసెదరనిమాత్రా తెలిసినది.

బెంగాలు రాజకీయ వైదిలకు సాకర్యములు

ఇన్ స్పెక్టరు జెనరల్ సభావహము

చెరసాలల యిన్ స్పెక్టరు జెనరల్ తాంబునుగారు జెయిలును జూరుటకు పారిసాలకువచ్చిరి. ఉదయమున కచ్చి జెయిలు నూపరింపెండెం మేజరు (సో) గారియంటి బస చేసిరి. కొందరుంటి వ్యావహారిక సంఘమునకు ఆయనను కలకత్తాకు తీసికొని వెళ్లుటకు నిర్ణయమును స్వీకరించుచు సందర్శించుటకు వెళ్లిరి. ఆ వ్యావహారిక చదులకును ఆయనకును జరిగిన సంభాషణము అత్యంత బహుళ ప్రతికర్యం దీక్షించినట్లుగా చెబుచున్నది.

ప్ర:—బారిసాలు జెయిలులో 5 గురు రాజకీయ వైదిలను దెబ్బలు కొట్టినట్లు, చాలమంది చీకటికొట్టలలో సంకలలు వేసి నిలువబెట్టినట్లు, కొందరు నిరశన త్రెయిన్లుటలను వినియున్నాము.

ఉ:—అవును అది యంతయు నిజమే. ఎంపరుకును, చింతావారక అయిన 5 పౌనుల భారము తగ్గిన పనిలోనికి రాకుండా ఒళ్లు కుదురు లేని సాకు పెట్టుచున్నాడు. నిరాకరణవాదులు జైలు నుండి వ్యావహారికముగా విడిచి జెయిలులోనికి కచ్చి జెయిలు చట్టముల భంగము జేసెదరు. దెబ్బలు కొట్టుట, నిరశనము మున్నగు కేసులు తప్పక విచారించు. నీవు పోయి గోడకు యెదురుగా కలపకు గొట్టకొనుచుండనీకు సహాయ మెవరు చేయగలరు?

వైదియొక్క కేసు టిక్కెట్టు సంఖ్య 105 నాలు చీకటి కొట్టుకేసు యందు ఆయన 14 నాలు చీకటి కొట్టుకేసు నుంచిరి. అట్టికొట్టు రాజకీయ వైదిలకు జూపుటలేదు. కావున అట్టివలకు కేసుకు కారణమును, కాలమును తెలిసికొన జాలరు అని ఆయనకు చెప్పిరి.

ఉ:—10 నాలు చీకటును మిగిలిన నాలు పారిపోకుండునుండుటకును అచటనుంచబడెను. చీకటి కొట్టో నూపరింపెండెం టు తనయిష్టమువచ్చినంతకాలముంచరచ్చును. అది ఒంటి కొట్టయందుంచుటగాదు, ఒంటి కొట్టు సంయుక్త రాష్ట్రములందు కలవు గాని బెంగాలులో లేవు. కేసు టిక్కెట్టు వైదిలకు జూపుట నూపరింపెండెం యిష్టములో నన్నది.

ఇన్ స్పెక్టరు జెనరల్ ను మరియొక ప్రశ్న వేసిరి. దైతను అను రాజకీయ వైది విరచనములచే బాధపడుచుండ కొట్టోనే సంకల్పతోనుంచి యెంతయో ప్రమాదము వచ్చినగాని అనుభవతిక పంపగూడదని నూపరింపెండెం టు ఉత్తమ వైదియటకుందలి చర్యయేమి?

ఉ:—అవును. జబ్బుతో నున్న వైది కొట్టోనే యుంచి అచటనుంచి నివృత్తులందు తప్పియెయ్యను లేదు.

డాక్టరు వస్త్రోతు ముందున్న నూపరింపెండెం టు గారు బెంగా రాజకీయ వైదిల కెట్టియబ్బుందియు లేకుండా నని తెలుపబడినది.

ఉ:—డాక్టరు వస్త్రోతును జెయిలు ఉద్యోగులనున్న నే నెరుకుదును. రాజకీయ ఖయిదీల వైదిల దౌర్జన్యమును జేయబడుటలేదు. అసలు విషయ మేమనగా ప్రభుత్వమువారు రాజకీయ ఖయిదీల విషయమునందు జెయిలు చట్టములను మరింత కఠినము జేయుచున్నారని జెయిలు చట్టములు త్వరలోనికను విగింపబడును. కొన్ని జెయిల్లో రాజకీయ ఖయిదీలు తిరుగుబాటుకట్టి నిలిచి నున్నారని నేను బరంపురం, ఫరీద్ పూరు మున్నగు జెయిల్లకు వెళ్ళి చూచితిని.

ఈ జెయిలులో రాజకీయ ఖయిదీలను సామాన్య ఖయిదీల వలె జూచుచు, వారిను జేయించిన పనులనే చేయలేకున్నాను చేయించుచు, అనవసరముగ కిషించుచున్నారని చెప్పిరి.

ఉ:—ఇంకాండులో జెయిలు శిక్షణము మీకు చెలియదు. ఎవరో చిత్తరంజనదాసు వజ్రదాల్ పాణి మున్నగువారలను తప్ప, మిగిలిన రాజకీయ ఖయిదీల నిట్టి వారిని మొదటి తరగతి నేరముగా జూచుటలేదు.

ప్ర:—బాలునరేంద్రనాథుడు అను ఖయిదీ కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునందు డిప్లొమ్యాం. యె యని ఒకరనిరి.

ఉ:—విద్యాధిగ్రహిత పనికిరాదు. అది నూపరింపెండెం టుగారి యిష్టము. ఆయన సంఘములో నెట్టినితయియున్నాడు?

ఉ:—ఆయన మనవలెనే మధ్యతరగతి భద్రులగు వా తివాడు.

ఇన్ స్పెక్టరు జెనరల్:—అది పనికిరాదు.

సాధారణ కైదీలను పనిపాటలలో రాజకీయ కైదీలతో పోల్చునూడదనియు భాంధునుగా రింతవరకు తగ్గురకం డీలను గూర్చి మాటాడుచుండిరియు ఒకరనిరి.

ఇన్ స్పెక్టరు జెనరల్:—ఇండియాలో నేను భద్రులగు కైదీలతోనే యెక్కువ పరిచయము గలిగియుంటిని. మీరు ఒక్క విధముగా భృక్ష్మమే గలదు. వాకు విశాలముగ మనస్సుండును. మీ రట్లుండుటవల్లనే కష్టము గలదు. నిరాకరణవాదులు ప్రభుత్వమునకు విరుద్ధముగ లేవిరి. ఇప్పుడు వారు జెయిలు చట్టములకు భిన్నముగా లేచుచున్నారు. వారు డాక్టరు మన్రోతో పోరాడుటలేదు. జెయిలు చట్టములతో పోరాడుచున్నారు. అవసరముగ కేసు నొసంగి యీ జెయిలు చట్టముల నాంధ్రలో బెట్టవలయును.

ప్ర:—అయితే నిష్పంభవిధానమేనా కరణము? అట్లుగా వో నది నిర్ణయము.

అంతట యిన్ స్పెక్టరు జెనరల్ నిరాకరణవాదులకు భంగపడేదమును గావింపబడినది. “సి. ఆర్. దాసుగారు జెయిలునుండి రాగానే, దానితో నెట్టి సంభాషణము గలుగజేసి కొనెను. అందువలన కేమియును లాభము లేదని ఆయన గను గొనెను.”

బారిసాలులో వస్త్రోతు గారు రాజకీయ వైదిల విషయము లో చాల ప్రాముఖ్య నుండిరి ఒకరనిరి.

ఉ:—మీ రట్లుకొనుట నిరాకరణవాది యగుటచేత నె యెయ్యును?

ప్ర:—నేను నిరాకరణవాదిని మీ కెట్లు చెలియను? ఉ:—వాకు చెలియను. కాదా?

ప్ర:—(కూటాడునాయన) నేను కాదు. కష్టములు వచ్చునదల్లే. ఎకరైనను తనకష్టములను దెల్పుకొనటకు రాగా ఆయనను మీరు నిరాకరణవాదిని కలం చెదరు. ఆయన చెప్పుమాటల కేమియును విలువయుండదు. మీరు నున్నప్పుడు పక్షపాతముతో వచ్చెదరు. అట్టితరీ వ్యాసము జరుగునని తెలయటకు మీరేదరు.

పీదప నాయన స్పెక్టరు జెనరల్ గారు విచారాకాంక్షుడై అయితే క్రొత్త సంకతులు తెలిసికొని భావనకుడై స్వీయలో వెదలిపోయెను.

ఖద్దరుకర్తాగారము

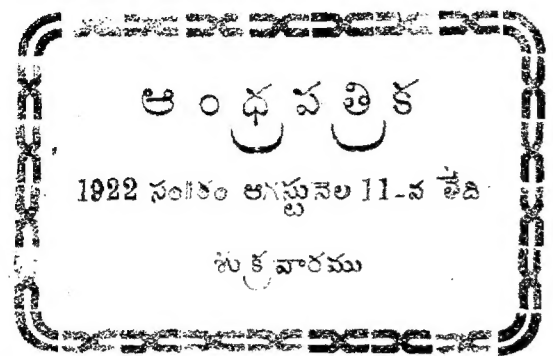
చిననందిపల్లి అగ్రహారము విశాఖపట్నం జిల్లాలో వోడ వరకును 10 మైళ్లదూరమునందున్నది. ఇట పత్తి విశేషము గా పంపి ను. ఈసాజున నుమారు 50 పుట్లు పండునన్నది. చుట్టునున్న గ్రామములలో నుమారు 1000 పుట్లు పండునని అంచనా వేయబడినది. ఈపత్తి అ. కాపల్లి ద్వారా కాకినాడ, గుంటూరు మొదలగు ప్రాంతములకు ఎగుమతి యగును. ఈ ప్రాంతపు వ్యవసాయదారులు పూర్వమునుండియు నూడ వడుకునూలు బట్టలను వాడుచున్నారు. ప్రతియొక్క వ్యవసాయ నోకరాట్టు మున్నది. వీరనూలు తయారుచేయుటకు రు. 0.8-0. కులి. పత్తి నెడుచుటకు వీరనూ 0.1-0. తేనియెడల గింజిలిచ్చిన చాలును. దూది యేనుటకు వీరనూ 0.8-0. నేతకూలులు నూడ అతి చవుక గనే యున్నవి. ఒక గజము పన్నాగల గజమునకు రు. 0.1-0. మాత్రమే. ఈతాలూకాలో ప్రచారము మాత్రము జరుగలేదు. అయినను నుమారు 20000 రూ. విలువగల నూలు ఎగుమతియయి నట్లు తెలియుచున్నది. ముతుకనూలును తయారు చేసెదవారు నుమారు గ్రామమునకు 200 మంది గలరు. సాలివారు నుమారు 80 మంది నల్లబిల్లియందును, 100 కొత్తబిల్లియందును, మిగిలిన గ్రామములందు నుమారు 50 మంది వడుకునూలు నేయ నుద్యోక్తలయి యున్నారు. ఇదివరలో సాలీలు కలకత్తా శిరస్త్రాసనందు కూలికై పోవుచున్నారు.

ఈపరిస్థితులను గమనించి శ్రీయుతి కత్తాసీతారామయ్య గారు కద్దరు కర్తాగారమును స్థాపించ సమకట్టిరి. ఈ కార్యము నందు వారికి విజయనగరపు వర్తకులు, కద్దరు వ్యాపారము చేయు వర్తకులు చాల సహాయము చేయుచున్నారు. కాని యిట్టిపరిస్థితులు గల గ్రామములను తగు సహాయము చేయుటకు ఆంగ్లంలెల్ల తోడ్పడుదురుగాక. ప్రస్తుతము కద్దరు విరివిగా తయారగుటకు పత్తిలేకతన కర్తాగారమును స్థాపించెడు. భాద్రపదమునందు కొత్త ప్రక్రియను. ఆపట్టినందున పనిపారంభించ నుద్యుక్తులయియున్నారు. ఇట వ్యవసాయపురినములలో శ్రీలకులూరి 0-1-1 మాత్రమే. ఆకారణముచేతనే రాట్టు పుటాదాయము ఈమాలికన్న అధికమే.

ఇట్టి గ్రామములందు రాష్ట్రీయ ఖద్దరుకాళవారు తమ స్థానమును ఏర్పాటుచేసికొనుటయే చాల శ్రమగ్గురమని సీతారామయ్యగారు చెప్పుచున్నారు. ఏలనగా నిచ్చటి కద్దరు అతి చవుకగానుండును. చవుకకద్దరును వర్తకులచే ప్రముఖముగా బడిన నది ప్రాయముగానే యుండును. ఈ పరిస్థితులను ఆంగ్లంలెల్ల గమనించి తగు ప్రోత్సాహముచేసెదరని నమ్ముచున్నాను. వారమునకు నుమారు రు. 10000 వస్త్రములను తయారు చేయగల నని సీతారామయ్యగారు చెప్పిరి. ఇట రైతులు తమవస్త్రము నిలువచేసి సీతారామయ్యగారికి అమ్మెదమని వాదనముజేసి వారట. ఇట్టి గ్రామమునందు కర్తాగారమును స్థాపించినకలవు మారమగును. (ఒకవిలేఖరినుండి)

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

దుండుభి సంతకాది సంచికలు తయారగుచున్నవి. కాగానే వారములో పి. పి. మూలముగా పంపగలము. చందాదారులు వ్రాయ నవసరము లేదు. అక్కర లేని చందాదారులు తమ చందా వెంబరు నుచాహించుచు ఆ సంగతి తెలియజేయ గోరు చున్నాము. ఆనవసరమైన పి. పి. ఖర్చులు తప్పను. సంపాదకుడు.

స్వరాజ్యసాధనము

ప్రపంచ ప్రవృత్తియందు సంకల్పసిద్ధికి సాధనము సంకల్పమున కనురూపముగ నుండును. మహాసంకల్పమునకు మహాసాధనమును సామాన్య సంకల్పమునకు సామాన్యసాధనమును గాఢసిద్ధి కవసరములుగ నుండును. భారతజాతి మహాసంకల్పమును జేసినది. ఆసంకల్పము స్వరాజ్యసంకల్పము. పనులుగాని శాసనసభలుగాని మంత్రులదవులుగాని వాగ్దానములుగాని సంకల్పసిద్ధికి సాధనములు గావు. సంకల్పప్రాప్తికి రాజ్యాంగ విధానమునందు మహాపరివర్తనము గావలసి యున్నది. భారతరాజ్యాంగస్థితి యసాధారణముగ నున్నది. ఆరువేలమైళ్ల దూరమునందున్న బ్రిటిషు రాజ్యాధికారు లేలికలుగ నున్నారు. వారికి భారత జేశపరిస్థితులు విశేషముగను తెలియవు. తెలిసినను స్వప్రయోజనములు ధర్మనిర్వహణమునకు ప్రతిబంధకములుగ నుండును. వారి నియమితులద్వారా భరతఖండము పరిపాలించబడుచున్నది. ఈమహాఖండమును కిరి కోట్ల ప్రజలను 1200 పౌర స్వేచ్ఛోగ్గులు 70,000 బ్రిటిషు సైనికులు 4000 వర్తకులు మతభాదకులు పాలించుచున్నారు. వీరిదృష్టియంతయును వారి పరిపాలనము న్యాయసమ్మత మైనను బ్రిటిషు ద్వీపములకు ప్రసరించుచుండును గాని భరతఖండమునకు ప్రసరింపజాలదు. ఈయసాధారణపరిస్థితులను మార్పుట కసాధారణసాధనము గావలసియున్నది. ఆయసాధారణసాధన మసహాయోద్యమమునందు గలదు. స్వరాజ్యప్రాప్తి కన్నికడులవారును వారిసంస్థారానురూపముగ బాటుపడు చున్నారు. శాసనసభ్యులు వారి పాండిత్యమును రాజ్యాంగవిధానమును సంస్కరించుట కుపయోగించుచున్నారు. మంత్రులు పరిపాలనవిధానమును బాగుజేయుటకు బ్రయత్నించుచున్నారు. అధికారులు సంస్కరణవిధానము నవలంబించుటకు దలపడుచున్నారు. దేశాభిమానులందరును వారి సంస్కారమున కనురూపముగ జేశోద్ధరణమునకు కొంతకు కొంతత్యాగమును జూపుచున్నవిధమును నిత్యవ్యవహారములు విశేషము చేయుచున్నవి. అధికారులు మితవాదులు మంత్రులు చూపుచున్న త్యాగ మసాధారణస్థితిని మార్పుటకు చాలకున్నది. వారిశక్తియంతయును చిరకాలసంవర్ధితమైన సామాజ్యబలారణ్యమునందు మునిగిపోయి జాతీయప్రయోజనములకు నిరుపయోగ మగుచున్నది. ఆ పరిస్థితి నిర్మామార్గుట

కసాధారణసాధనమైన య సహాయోద్యమము పరమోపయోగముగ నున్నది. త్యాగప్రభావ మసాధారణత్యాగమువలన దెలియగలదు గాని పరిపాటియైన సామాన్యవ్యవహారములవలనను దెలియజాలదు. భారతప్రజాదృష్టియను బ్రిటిషు ప్రభుత్వదృష్టియను ప్రపంచదృష్టియను ససాధారణమైన భారతత్యాగమునందు లగ్నమైనపుడు స్వరాజ్యము సులభసాధ్య మగును. గాంధీమహాత్ము డీలక్ష్యమును సహాయోద్యమసాధనమునను గలుగజేసిన విధమును దేశవ్యవహారములు విశేషము చేయుచున్నవి. ప్రజల దృష్టియను ప్రభుత్వదృష్టియను ప్రపంచదృష్టియను త్యాగమయ మైన యసహాయోద్యమమునకు మణిలిగింది. అధికారులు నిర్బంధించినను బాధలను బెట్టినను దండించినను ప్రజలు పరమానందముతో నిర్బంధములను బాధలను దండనములను ననుభవించుచున్నారు. ఈ ప్రజల మాఖానందానుభవ మధికారహృదయమునందు భయభ్రాంతులను గలుగజేయుచు మహాసంకల్పమును సఫలము చేయుచున్నది. నిరపరాధులైన గాంధీమహాత్ముడు, దాసు, నెహ్రూ, వెంకటప్పయ్య మొదలగు మహానుభావులు చేసిన యాత్మసమర్పణమునకు గలుగుచున్న మహాఫలము దివ్యదృష్టికి గోచరమగును గాని సామాన్యదృష్టికి గోచరము గాదు. అసహాయోద్యమము గడించగల మహాఫలము ప్రజాహృదయమునందు వ్యాపించుచు కార్యరూపమును దాల్చుటకు బాఠోలి- డిల్లీ నిర్మాణవిధానము భారతీయుల కాచరణయోగ్యముగ నున్నది.

బాఠోలి - డిల్లీ విధానము
బాఠోలి - డిల్లీ నిర్ణయము అసహాయోద్యమమును మూలచ్ఛేదమును జేసినవని వాదించుట యాచార మైనది. సమష్టిశాసనోల్లంఘనమును తాత్కాలికముగ విరమించుటచేతను శాసనోల్లంఘన విధానమును అసహాయోద్యమవిధానమును బాఠోలి - డిల్లీ విధానము మాయము చేసినదని నమ్ముచు స్వరాజ్యమునకు నూతనసాధనావసరమును బోధించెడివారు గలరు. బాఠోలి - డిల్లీ విధానము రాష్ట్రములకు శాసనోల్లంఘనాధికారము నొసంగుచున్నది. విదేశవస్త్రముల యంగడుల మీదను మద్యములమీదను గస్తీవేయుట కధికారము నొసంగుచున్నది. వ్యక్తులు శాసనోల్లంఘనమును చేయవచ్చును. శాంతిసైన్యమును జేర్చుట కధికారము నొసంగుచున్నది. స్వరాజ్యకాములను కానుకల నర్పించుటకును సభ్యులుగ జేరుటకును ఖద్దరును గట్టుటకును శాసించుచున్నది. అసహాయోద్యమ ప్రణాళికయందు గలయన్నియంతరములును బాఠోలి డిల్లీ విధానమునందు గలవు. కాంగ్రెసు సంఘములందు సభ్యుడుగ జేరుటతో నారంభమై శాసనోల్లంఘనముతో నంతము నెండగల యసహాయోద్యమ త్యాగవిధాన మంతయును బాఠోలి విధానమునందున్నను బాగుగ జూడకను నిండించుట యాచారమైనది. మహాసంకల్పమును బూని యాత్మవిశ్వాసముతో బాటుపడగల వారందరును ననుష్ఠించుటకు దగిన కర్మకలాపమంతయును సి తీర్మానమునందున్నను మాటలతో సంతృప్తిని బొందెడివారు రందరును చేతులు జోడించుకొని కూర్చుండి క్రొత్తసాధనములను గోరుచున్నారు. ఏవిధానమునైనను దేశమంతయును జేసిన ప్రయోజనము గలుగునుగాని ఒకరు చేసిన సేమిప్రయోజనము గలుగునని యెవరికి వారు మానముద్రను బాల్చుచున్నారు. కాని ఎవరికి వారు తమకర్తవ్యమును నిర్వహించుటకు బూనుకొనుటలేదు. ఎవరి శక్తికి సాధ్యమైనవనిని వారు నిర్వహించుచువుడు

బాఠోలి విధానము పూర్తియై స్వరాజ్యము ప్రత్యక్షమగును. గాంధీమహాత్ముడు చూపినత్యాగము నందు సహానాశత్యాగము నైనను మనము చూడకను అసహాయోద్యమసాధనము ప్రయోజనకరముగాదని తలంచుట వివేకము గాదు. గాంధీమహాత్ముడు స్వరాజ్యమును గడించినపుడు మనము స్వరాజ్యఫలము ననుభవించ దలచితిమిగాని స్వరాజ్యసంపాదనమునకు మనశక్తిని వినియోగించి స్వరాజ్యమును గడించి యనుభవించుటకు బూనుకొనుటలేదు. స్వయముగను స్వరాజ్యానుతాపమును గలిగి స్వరాజ్యసాధనముల ననుష్ఠించిన వారలకే స్వరాజ్యానుభవము సాధ్య మగును. స్వరాజ్యానుతాపమును ప్రజాసామాన్యము నందు వ్యాపించి స్వరాజ్యానుభవము సాధ్య మగుటకు ఖద్దరుబట్టలు పరమసాధనముగ నున్నవి.

ఖద్దరు-అసహాయోద్యమము
ప్రాతేవాసనల కలవాటుపడినవారలకు దురా రాధ్యమైన శాసనోల్లంఘనమునం దసహాయోద్యమ విధానము గోచరమగునుగాని సుఖారాధ్యమైన ఖద్దరు బట్టలయం దసహాయోద్యమము గోచరము గాదు. ప్రపంచప్రవృత్తియం దంతఃకరణశుద్ధికి బాహ్యశుద్ధి సాధనముగ నున్నది. సులభసాధ్యమైన బాహ్యశుద్ధియే సాధ్యము గానపును దురా రాధ్యమైనయంతిశుద్ధి సాధ్యముగాదు. విదేశవస్త్రధారణము పరసహాయమునకు చిహ్నముగనున్నది. పరాధీనచిహ్నము లైన విదేశవస్త్రములను విసర్జించి స్వాధీనచిహ్నమై ఖద్దరు బట్టలను గట్టుట స్వయం సహాయ మూలమైన యసహాయధారణమునకు లక్ష్యముగ నుండును. బాహ్యమునందు గలుగగల యసహాయ స్వరూపధారణ మంతరింగమునం దసహాయధారణమునకు సాధనముగనుండును. బాహ్యంతరములం దసహాయధారణము ప్రజాసామాన్యమున కభ్యాసమైనపు డసహాయోద్యమమునకు మహావ్యాపకము గలిగి స్వరాజ్యము ప్రజానుభవమునకు రాగలదు. గాంధీమహాత్ముడు ఖద్దరుధారణదీక్షను బాహ్యభ్యంతరస్వరూపమున ననుష్ఠించి యసహాయోద్యమ యోగారూఢమును బడసెను. ఆ యోగారూఢుడైన మహాత్మునకు సకలస్వనస్థలయందును అసహాయోద్యమము ప్రత్యక్షమగుచుండును. మహాభక్తుడైన ప్రహ్లాదునకు దేశపాత్రల ప్రతిబంధము లేకను సర్వత్ర శ్రీహరి ప్రత్యక్షముగ నుండిన విధమునను మహాభక్తుడైన గాంధీమహాత్మునకును సకలవ్యవస్థలయందును అసహాయధర్మము గోచరమైనది. అసహాయధర్మవ్యాపనమునకు స్వదేశవస్త్రములు సకలవిధములను తిగియున్నవి. విదేశవస్త్రములు సంవత్సరమునకు 100 కోట్ల రూప్యములు వ్యయమగుచు పరాధీనమునకు లక్ష్యములు గనున్నవి. ఖద్దరు ధారణ మాలక్ష్యమును మాటల మూలముననే కాకను చేలమూలమునను అనుభవయోగ్యముచేయుచున్నది. నానూలు, నాబట్ట, నాదేశము, నారాజ్యము అను భావధారణము చేయగల ఖద్దరు సకలవిధములను ననుష్ఠేయమైన స్వరాజ్యసాధనముగ నున్నది. ఖద్దరునందు ప్రజలకు పరిపాటియైన నిరంకుశాధికారతీర్మానమును నాత్మవిశ్వాసమును గలవు. ఖద్దరుబట్టలను గట్టుకొనుట ఖద్దరు టోపిని బెట్టుకొనుట యధికారవర్గమునకు కంటకముగనున్నవిధమును నధికారచర్యలు విశేషము చేయుచున్నవి. గాంధీమహాత్ముడు ఖద్దరు ధారణము సయితము దండనమునకు లక్ష్యముగావచ్చునని చెప్పిన జ్యోతిష మిపుడు సఫలమగుచున్నది. ఖద్దరును గట్టుటకు ప్రజలు జంకుచున్నారు. ఖద్దరు బట్టలతో కచ్చేరులకు పాత శాలలకు కోర్టులకు శాసనసభలకు

బోవుటకు ప్రజలు భయపడుచున్నారు. భయము లేకపోయినను దురభిమానమును జూపుచున్నారు. ఖద్దరు బట్టలను గట్టుచున్నవారియందు కొందరు కేవలము వేడుకకు గట్టుచున్నారుగాని దీక్షాభావముతో గట్టుట లేదు. ఇట్టి యవచారములను జేసేవాడల కసహాయోద్యమస్వభావము చెలియకను క్రిందమీద పడుచుండును. ఈసంశయభావముతోలగి అసహాయోద్యమదీక్షను బూనుట కధికారు లగుటకు ఖద్దరువస్త్రధారణము పరమావసరముగ నున్నది. ఖద్దరు వస్త్రధారణము ప్రజాసామాన్యమునందు వ్యాప్తమైనపు డసహాయోద్యమ దీక్షాసముదాళి యంతరము లన్నియును సుప్రయత్నముగ లభ్యములై స్వరాజ్యము సాధ్యమగును. బాక్సొలి డిల్లీ-నిర్మాణవిధానము ప్రజాసామాన్యమునందు స్వరాజ్యానుతాపమును ప్రత్యక్షము చేయగలదు. ఖద్దరుధారణ మాయనుతాపమును బాహ్యభంగిరసములను లోకమునకును తెనగను ప్రత్యక్షముచేయుచు అసహాయాధికారమును స్వరాజ్యానుభవాధికారమును బ్రదాశింపగలదు.

జపాను సైన్యవ్యయము

రైతువజ్రేంద్రుల జపాను ప్రతిభ లోకమునందంతటను వ్యాపించినది. జపానుకు మొదటితర గణిజాతులకు గల కారణము పాశ్చాత్యరాజ్యములందు గలిగినది. కారణము జపాను పాశ్చాత్యధర్మములను బూర్తిగ నవలంబించుట యని గ్రాహ్యమగుచున్నది. జపానుబలము లక్షయమైన యుద్ధబలములను నోడించిన నాటనుండియును జపాను ప్రతిభ పెచ్చినది. జపాను ప్రతిభ ఆసియా ప్రహేళమునకు గొంతవరకు వ్యాపించినది. జపాను తన బలమును కేవలము స్వప్రయోజనములకే వినియోగించుచు నాసియాఖండవిశ్వాసమును గోల్పోయినది. కొరియా యందు జపాను చేసిన దురంతము లాసియాఖండమునందంతటను మారుమ్రోగించి చీనాకు జపాను చేయుచున్న యవకాశము మహా ద్వేషమును గలుగజేసినది. బలము గల జపానున కేవరిద్వేషమువలనను భయము లేదు. మహాప్రయత్నములను జేరి జపానురాజ్యము మార్గస్థ ప్రాగాధిగమునకు నాయకత్వమును గడించినది. ఈ నాయకత్వమును బడయుటకు జపానునకు 7 ల సైన్యవ్యయ మపారమైన దుర్భర మైనది. జపాను నందు నిర్బంధసైన్య సేవావిధానము గలదు. పురుషులు 20 నుండి 40 సంవత్సరములు గలవారందఱును నిర్బంధము సైన్యశిక్షణమును బొంది సైనిక వృత్తి నవలంబించవలయును. జపాను సైన్యవ్యయము రాగల పదేండ్లయందు 60 కోట్లు తగ్గును. దళాధికారులు 1800, సైనికులు 56,000, గుర్రములు 13,000 తగ్గింపబడును. ఈ మొత్త మతీస్వల్ప మైనను సైన్యవ్యయము మర్భరమైన విధమునకు నిదర్శనము. ఆసియా ఖండము నందు సుశిక్షితమైన మహాసైన్యమునకును సేనాదళమునకును జపాను ప్రధానరాజ్యముగ నున్నది. జపాను విజయములు జపాను సైన్యములు జపాను భాగ్యములు జపానుశీలమును పూర్తిగ మార్చినవని జపాను పండితులును నితర పండితులును చెప్పుచున్నారు. కవిశేఖరుడు రవీంద్రుడు జపానునకు బోయినపు డి హిరోషిమాను బాధధర్మమున కాలవాలమైన జపానునకు జేసెను. మహాసామ్రాజ్యాభిమానము పాశ్చాత్య రాజ్యముల సామ్రాజ్యాభిమానమువలె పరిపీడనమునకును నవిశ్వాసమునకును గారణమైనపుడు జపాను విజయములు

జపాను ధర్మమునకు బ్రతికూలములైనవి. జపాను మీదను సమీపమునందుగల చీనాకొరియా దుష్టాచారములకు విశ్వాసము లేకను నిరంతరసంతాపమునకు గారణము లేర్పడినవి. స్వధర్మవిశ్వాసమును జేయుచు ప్రహేళాధిపత్యమును బడయుట నిరుపయోగము. సామ్రాజ్యభాగముతో నపారవ్యయ మేర్పడినది. ప్రజాస్వాదయమును సహంతి నిర్పడినది. దుర్భరమైన సైన్యవ్యయమును తగ్గించుటకు జపాను ప్రభుత్వ మిప్పుడు పూనుకొనెను. పురుషులకు నిర్బంధసైనిక శిక్షణ కాలమును తగ్గించుటకును సైనికాధికారుల సంఖ్యయును సైనికుల సంఖ్యను తగ్గించుటకును నేర్పాటులను చేయ దలచెట్టిది. జపాను ప్రభుత్వ మవలంబించుచున్న మార్గమును భారతదేశ ప్రభుత్వ మవలంబించుటకు బూనుకొనుట ధర్మము. దరిద్రగ్రస్తమైన దేశము నంద సామ్రాజ్యాదాయమునందు సగముభాగము సైన్యమునకు వ్యయ మగుచున్నపుడు సైన్యవ్యయమును తగ్గింపవలసిన యవసరము తెలియుచున్నది. భారత ప్రభుత్వమున కీమార్గము నవలంబించుట కభిలాష లేదు. అభిలాష యున్నను స్వత్రాములేదు. సేనాధ్యక్షుడు రాజిన్ద్ర ప్రభుత్వమునకు సైన్యబలముతో ప్రమేయము గలదియును సైన్యవ్యయముతో బ్రమేయము లేదనియును తెలుపుట సమంజసము గాదు. వ్యయమునకును బలమునకును సన్నిహితసంబంధము గలదు. శక్తిమించిన వ్యయము దుర్బలమునకు గారణ మగుచున్నది. భారత ప్రభుత్వమును నితర ప్రభుత్వముల మార్గము నవలంబించి సైన్యవ్యయము తగ్గించుటకు యత్నించునని నమ్ముచున్నాము. జపాను సామ్రాజ్య మవలంబించిన మార్గము భారత సామ్రాజ్యమునకును నాచరణయోగ్య మగుగాక!

దేశ బంధు దాసుగారు

దేశ బంధు చిత్తరంజన దాసుగారి నిశ్చలదేశభక్తి నిన్ను వారు ప్రతికా ప్రతినిధికి చెలిపిన భావములు స్పష్టము చేసినవి. దయాళులైన దాసుగారు జీవయాత్రను గడపుటకు న్యాయవాదులు వారివృత్తి నవలంబించవలసినపు డభ్యంతరములను జెప్పుటకుగాని నిరసించుటకుగాని పూనుకొన దని వారి స్వభావము నెరిగినవారికి చెలిపిన విషయము. గాంధీమహాత్ముడును నిట్టి సలహానే వ్యక్తులకు జెప్పుచుండెను. నాయకులు ధర్మోపదేశమును జేయుదురుగాని వ్యక్తులను నిష్పాధింపరు. వ్యక్తులు వారి ప్రవృత్తి ననుసరించి ధర్మనిర్వహణమును జేయుచుందురు. దేశబంధువక్త్రీని గడించిన చిత్తరంజన దాసుగారికి వారిమిత్రుల సైన్యము పరమవిచారమును గలుగజేసి యుండును. న్యాయవాదివృత్తి నవలంబించుటయందు మిత్రులు వారి స్థితిగతుల ననుసరించి వారి యాంతరింగికోపదేశముల ననుసరింపవలయు నని తెలియజేయుట ధర్మయుక్తముగ నున్నది. బాక్సొలి - డిల్లీ తీర్మానము న్యాయవాదుల విషయమును సంధిగముగ వివరినది. స్వవిషయమునందు తాను న్యాయవాదివృత్తి నవలంబించుట పరిహాసాస్పద మని స్పష్టముగ చెలియజేసెను. సామ్రాజనుమహారాజు కేసునందు పనిజేసినను నెప్పుడో తటస్థించునుగాని యిప్పుడు తటస్థింపదని తెలియజేసెను. దేశబంధు దాసుగారివిషయమై దేశమునందంతటను సకలవాదములను వ్యాపింపజేసిన మహానుభావు లిప్పుడైనను శాంతించుదురుగాక! ఆమృతజహను పత్రికయును యథార్థమును గ్రహించుట ధర్మము. సందిగ్ధముల కవకాశములేని సమయమునందు దేశబంధుదాసుగారు గయామహాసభ కధ్యక్షులుగ నేత్రగ్రీవముగ నెదుర్కొనబడుదు రని నమ్ముచున్నాము.

మార్షింగ్ పోస్టు పత్రిక
సైన్యవ్యయము గుంపుపక్షమును పోషించుచున్న మార్షింగ్ పోస్టు వ్రాతలవిలువ లోకమున కంతకును చెలిసియున్నది. సంస్కరణముల నారంభించిన నాటినుండియును దురాగతములకు బూనుకొనినది. అసత్యపువార్తలను ప్రచురించుటయందు మార్షింగ్ పోస్టునకు సభాతాంబులము వచ్చుచున్నది. బాల్ విక్రముల భయమును గలుగజేసి సంస్కరణముల ప్రయోజనములను సంకుచితము చేయుటకు బాటపడినది. మోంపేగుగారిని వెడలగొట్టగలిగినది. ఇప్పుడు రీడింగ్ ప్రభువును నెడలగొట్టుటకు ప్రయత్నములను జేయుచున్నది. బ్రిటీషు పౌర సేవోద్యోగులకు తగ్గించి భారత పౌరసేవోద్యోగులకు వెంటనే నియమించవలయునని రీడింగ్ ప్రభుత్వము రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు వ్రాసిపంపియును రీడింగ్ ప్రభువును వెంటనే పనిని చాలించుకొనునట్లులు చేయవలయుననియును మార్షింగ్ పోస్టు పత్రిక ఘోషించుచున్నది. మార్షింగ్ పోస్టుపత్రిక కోరిక నఫలమైన సంస్కరణముల ప్రహేళము పూర్తి యగును. మూర్ఖ సామ్రాజ్యాభిమానము సామ్రాజ్యక్షేమమునకు గలుగజేయుచున్న మహాపాపము యువకారముగ జరిగినింకగలదు. ఏకారణములచేతనే నను రీడింగ్ ప్రభువు పనిని చాలించుకొనిన సంస్కరణనాటకము ముగియగలదు.

చిచిత్ర న్యాయవిమర్శనము
అసహాయోద్యమావలంబించుచున్న దోషమున్నను లేకపోయినను శిక్షించుట పరిహాసమైనది. అసహాయోద్యమావలంబించుట విడుదల చేయుచున్నపుడు శిక్షనుగూర్చి యోచించుట యనుచితము. రావలుపిండియందు సర్దారు ఫతేసింగుగారు 16 గురు కాగ్రెసు ప్రచారకులకు శిక్షాస్పృశింపరణ శాసనముక్రిందను 12 నెలలు మొదలు 15 నెలల వరకు కఠినశిక్షను విధించెను. ఒక నిందారోపితుడు సమర్పించుకొనుటవలనను విడిచిపెట్టబడెను. శిక్షించినవారల కంక్షశిక్షలకు సమర్థనమును జేసికొనకుండుటయును గాఢముగ నున్నది. అధికారుల దృష్టియందును ప్రజాదృష్టియందును న్యాయస్థానముల విలువ యెటులున్నదియో ఫతేసింగుగారి నందనములు తెలుపుచున్నవి.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ

ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి చిత్తూరునుండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు :
(1) ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ 23, 24, 25 తేదీలను జేరుటకు చిత్తూరులో జరుగును.
(2) ఈనెల 25 తేదీలోగా జిల్లాసంఘములవారు తమ తమ అధ్యక్షక నియోజనములను ఆహ్వాన సంఘమువారికి తెలుపవలెను. 25 తేదీకి అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుట జరుగును.
(3) జిల్లా కార్యకర్తలు కమిటీలు ప్రతినిధుల నెన్నుకొని జాబితాలను ఈ నెలలోగా పంపవలెను.
(4) ప్రతినిధుల్ని రుసుము చెల్లించవలెను. ప్రతినిధి శాసేను ఘనముండి ప్రతినిధిగా వచ్చునుచేత ఆసంఘ కార్యదర్శి నుండి అధికారపత్రమును తీసికొని రావలెను.
ఆహ్వానసంఘమువారి సభి తీరిక 25 తేదీని జరుగును. అప్పుడే అధ్యక్షనియామకము జరుగును. ఇప్పటికి గుంటూరు, నెల్లూరు, మద్రాసు కమిటీలవారు మాత్రము అధ్యక్షకనియోజనముల సంపించున్నారు. తక్కిన కమిటీలవారుగాడ ఆలస్యము చేయక తమతమ నియోజనముల సంపాదించుచున్నాను.
ఆహ్వానసంఘసభ్యులుగా చేరగోరువారు ఈ దిగ్గజస్థుత్తరముల జరుగగోరువారు సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు చిత్తూరు అని వ్రాయవలెను.
అధి మహాసభయు, ఆంధ్ర మహాసభయు గరుకు ప్రయత్నములు గావించబడుచున్నవి.
ఆహ్వాన సంఘసభ్యులు రెండు తరగతులుగా నుండును. మొదటి తరగతివారు 10 రుపాయల రెండవ తరగతివారు 5 రుపాయలను చెల్లించవలెను.

దేశీయ వార్తలు

దేశ బంధుదాసు గారి నిడుదల

స్వాగతసభ ఏర్పాటు - రవీంద్రనాథుగారి అధ్యక్షత - దేశబంధువుని సందర్శన సంభాషణములు

న్యాయవాదవృత్తి నవలంబించినని నిమ్మర్నగ చెప్పట

రాజపుటానాలో అంజనాదేవిగారి ఆరెస్తు

కలకత్తాలో కాళికాదేవికి ఖద్దరు చీర

డాక్టరు వరదరాజులనాయుడుగారిని 14 వ తేదీని వదలుదురు

మదరలో చాకలివారి సమ్మేకట్టు - గాడిదలపై పన్ను - చాకళ్లకు వృత్తి పన్ను

తిరుచనాపల్లిలో ఖద్దరు పరిశ్రమ

చెన్నపురి ద్రవిడ కాంగ్రెసు మండలసభ - 1500 మందిని చేర్చట

వంగ రాష్ట్రమున రాజకీయ ఖైదీలు - చెరసాలల యిసస్వైక్యరు జనరలు సంభాషణ

పెద్దకంచిలో ఖద్దరు సంత

స్వరాజ్యగీతముల కేసు - ముద్రాపకుని వదలుట

మాంటాగూగారు ఆక్టోబరు నెలలో హిందూదేశమునకు వచ్చుట

లాయడుజార్జిగారి గర్జనము - మితవాదుల ఆర్థాభిములు - సీమకు శ్రీతివార్తలు

లాయడుజార్జిగారి ప్రసంగము

చెన్నపురి మితవాదుల ఆక్షేపణ

ది॥ బి॥ ఎల్. ఏ. గోవిందరావువయ్యగారు

“రాజకీయసంస్కరణవిధానము శేషలక్షణములను గాని స్థిరమైన ఏర్పాటుగాదని ప్రధానమంత్రి లాయడు జార్జిగారు నడివినందునను భారతీయుల కధికముగ నుద్యోగముల నిచ్చుటను గూర్చియు బి. సి. ఎస్ ఉద్యోగుల అధికారమును గూర్చియు విధానమును మార్పుటవలనను హిందూదేశపు శేషములు లిఖితరూపమున వారి కధికమగు నాగ్రహము కలిగినది. ప్రధానమంత్రి మరల సరిగా తన భావములను వెల్లడింపనిచో చాల అసంతోషము కలుగును అని ఘోషించును అధ్యక్షుడు గారు దినానుబహదరు ఎల్. ఏ. గోవిందరావువయ్యగారు ప్రధానమంత్రికి, ఇండియామంత్రికి, సర్ శివస్వామయ్యగారికి, సంస్కరణముల సంఘమునకు తితివార్తల నంపెను.

చెన్నపురి 1921 క్లబ్బు

9 వ తేదీ రాత్రి 1921 క్లబ్బువారు (ఈక్లబ్బుకు అని లిసెంటుగారు ఉపాధ్యక్షురాలు) సమావేశమై యిట్లు తీర్మానించిరి. అతీర్మానమును శేషములు హోమురూపలీగు కార్య సంఘమువారు ఆమోదించిరి. (ఈ హోమురూపలీగు 100 కు అనుగుణి) ఆ ప్రకారము ఇండియామంత్రికి తితివార్తల నంపెను.

ఈ నెల 11 వ తేదీ పార్లమెంటు ప్రజల సభలో బ్రిటన్ ప్రధానమంత్రి ఉపస్థితుడైన “సంస్కరణములు చరిత్రాత్మకములు గాని స్థిరమైన ఏర్పాటు కాదు. హిందూదేశ బాధ్యతను బ్రిటన్ దేశము వారొప్పటికి వదలబాలగు. బ్రిటిషు యిండియా సి వి లు సర్వీసు వారి హక్కులును అధికారములును ఎన్నడును తొలగింపబడవు” అని నుడిచెను. 20-8-1917 న బ్రిటన్ మంత్రివర్గమువారు చేసిన ప్రకటనను, నా సామ్రాజ్యమందు హిందూదేశము స్వరాజ్యమును బడయుటకు క్రొత్తశాసనకఢిలో ప్రారంభమని కన్నాటు ప్రభువుగారిద్వారా బార్ని చక్రవర్తిగారు పంపిన సుదేశమునకును ప్రధానమంత్రిమహానుజేతము విధర్మములని యీ క్లబ్బు వారు హిందూదేశమున కిచ్చినది. ప్రధానమంత్రిమహానుజేతము హిందూదేశము దన్ని రాజకీయకట్టులను ఆచేదనకర్తము లయ్యెను. ఇవి బ్రిటన్ గవర్నమెంటువారిభావములే యని నిర్ధారణయైనచో హిందూదేశమున గొప్పఉపద్రవము కలుగును. గాన నిభావములు లాయడుజార్జిగారి ప్రత్యేకభావములా లేక ప్రభుత్వమువారి భావములా అనుసంశయమును తొలగించుకొనుట కీక్లబ్బువారు కోరుచున్నారు. ఏదిఏమైనను యిదిగర కీక్లబ్బువారు ప్రకటించినరీతిని సాధ్యమగునంతవరకు స్వరాజ్యమును బడయుటకు గట్టికిత్తో పనిచేయుటకు వీరు నిశ్చయించిరి. ప్రస్తుతముకలిగిన అసంతృప్తి ప్రబలమై బ్రిటన్ హిందూదేశముల సంబంధము తెగిపోగుండుటకు యీక్లబ్బువారు ప్రయత్నించెదరు. అనుతీర్మాన ముమోదించబడెను.

ఏక నాథయ్యగారు

కడలూరులో విక్రయ నిరోధమునకు ఆరెస్తు చేయబడిన యొక నాథయ్యగారినిగూడ జూలై 29 వ తేదీని వదలిరి.

చెన్నపురి ద్రవిడమండల కాంగ్రెసుసంఘము

సభ్యులను చేర్చుట

రెండవ సభ

9 వ తేదీ సాయంత్రము తిరుచిక్కేటిలో సభ జరిగినది. సభ జరుగుననుసంగతి సరిగా తెలియనందున కొద్దిమంది మాత్రమే వచ్చిరి. చక్రవర్తియ్య సెట్టిగారు సభ్యుల సేవలను నిర్వహించిరి. వల 20 వేల మంది యొకచేరవలెను. ఇప్పటికి 1500 మంది చేరిరి. వల బాగుగానే జరుగుచున్నది. ఆక్టోబరు నెలలో ఎన్నికలు జరుగును. అప్పుడీసభ్యులు సభ్యుల నెన్నుకొలవలెనని సెట్టిగారు చెప్పిరి. పిమ్మట శ్రీనివాసయ్యగారు గూడ నుడివిరి. అసహ యోధ్యమును విఫలముగా లేదు. మితవాదుల సహాయోద్యమ మే విఫలమైనది. దానిని వారు గూడ గ్రహించి కాంగ్రెసులో చేరుచున్నారు. పండిత మదన మోహనమాలవ్యగారే కాంగ్రెసులో చేరిరి. ప్రజలందఱును కాంగ్రెసులో చేరవలెను. గాంధీహక్తుడు చెరసాలలోనున్నాడని ప్రజలు మిన్నకుండ గూడదు. అని ఆయ్యంగారు నుడివిరి. చాలమంది ఆచట సభ్యులుగా చేరిరి. చందాలనిచ్చిరి. మరల నచటనే 12 వ తేదీ కనివారమునాడు సాయంత్రము మరి యొకసభ జరుగునని తెలిపిరి.

కాంచీపురమున ఖద్దరు సంత

13 వ తేదీ ఆదివారము

వెద్దకంచి గంగయికోండను మంటపమువద్ద జరుగును ఈ నెల 13 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 8 మొదలు 6 గంటలవరకు వెద్దకంజీవరము గంగయికోండను మంటపమువద్ద ఖద్దరుసంత జరుగును. ఖద్దరుబట్టలు ప్రతి అమ్మబడును. శుద్ధమైన వసుకురాలు కొనుటకుని కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి ప్రకటించెను.

తిరుచనాపల్లిలో ఖద్దరు పరిశ్రమ

కట్టుపుత్తూరులో స్త్రీలు నూలువడుతుట

ఒక సంఘము నేర్పరుచుట

తిరుచనాపల్లిజిల్లాలో కట్టుపుత్తూరు కొందరు సంఘముగాచేరి 5 నెలలనుండి ఖద్దరుపనిని విరివిగా చేయుచుచున్నారు. అచట కొంతవెల్లులు చూచుమందిగలరు. వారికి నూలువడుటలో చాలపరిజయము అవాదిగానున్నది. వారుదానిని మరచి పోలేదు. 50 రాట్టములను వెట్టిందిరి. వెల్లులస్త్రీలును బాలురును నూలువడుతుచున్నారు. ఆ నూలు నాగ్రామవాసులే కొని బట్టలు నేయుచున్నారు. ఆసంఘమున 20 మంది వాటాదారులున్నారు. వనిబాగుగా జరుగుచున్నది.

హైదరాబాదుమునిసిపలుసంఘము

పురమందిరాక్రమణము

సంఘాధ్యక్షుడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు వ్రాసిన లేఖ సింధు హైదరాబాదులో లోకమాన్యుని నిర్యాణదినోత్సవసభకు పురమందిరమున జరుపవలెనని నడట పోలీసులను కావలిపెట్టుట అక్రమమని పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు వ్రాసెను.

రాజపుత్రస్థానము

ఒక దేశసేవకురాలిని ఆరెస్తుచేయుట

శ్రీమతి అంజనాదేవి చౌదరాణిగారు

అమరుఘటలో రామవర పంజి చౌదరగారి భార్య అంజనాదేవి చౌదరాణిగారు కనియాలాలు బిగోలియను అను విద్యార్థినితో రైతుల సరెస్తు చేసిన స్థలమునకు వెళ్లగోగ్రామమునకు వదలగానే కొండరాష్ట్రభటు లామెను చుట్టవేసి తమతో తమ అధికారియొద్దకు రమ్మనిరి. వారు వారంటును చూపనందున ఆమెరాననెను. వారు బలిమినామెను గొనిపోయిరి. సాయంభటులను అమరుఘటకు పంపిరి. ఆచట నాథులు దౌర్జన్యముల నొనరింప ప్రజలగ్రహము జెంది. ప్రజలను కాంత చిత్తుల జేయుటకు రావలసిన దని పంచాయతీల వారు అంజనాదేవిగారిని కోరిరి. సైనికులు నివసించుటకు తావు కావలెనని బ్రాగాంగు జీవనపురములలోనున్న రైతులను వెదలగొట్టిరి ఆరైతు లింకోక గ్రామమునకు పోబోవ వారినందరిని ఆరెస్తుచేసి వారి నరమాన భరచి కొట్టి బాధించిరి. అని రాజపుత్రస్థాన సేవాసంఘ కార్యదర్శి బి. ఎస్. పద్మినిగారు అశ్చర్యమండి బాంబే క్రానికలు పత్రికకు వ్రాసిరి.

కాళికాదేవికి ఖద్దరు లప్పించుట.

[అమృతబజారు పత్రిక.]

ఈనెల 7 వ తేదీన భవానిపూరునందలి దర్శిద్రుక్షిరసంఘసభ్యులు కాళికాదేవికి పూజసలిపి ఎర్రంచు ఖద్దరు చీరెను దేవికి సమర్పించిరి. ఆ చీర విగ్రహమునకు కట్టబడెను. వాతీయ గీతములు పాడబడిన. ఆదిత్యయగు కాళికాదేవి ఖద్దరు ఉద్యమము విజయము గాంచునట్లు ఆశీర్వదించుగాక.

గాడిదలకు పన్ను

చాకళ్లు సమ్మేకట్టుట

మదరలో చాకలివారి గాడిదలపై మ్యునిసిపాలిటీవారు లైసెన్సుపన్ను మోపుచేసిరి. క్రొత్తగా వృత్తిపన్ను కూడ వేసిరి. ఆందువలన 2 వ తేదీని చాకలివారు సమ్మేకట్టిరి. మ్యునిసిపలు చెయ్యరన్న గూడ పట్టుటలోనే యున్నాడు. చాకళ్ళ అర్జీని మ్యునిసిపాలిటీవారు తిరుగగొట్టిరి. డిప్టీ కలెక్టరు కేలు నాయురుగారు చాకళ్లను పిలిచి తాను చక్క జేసెదననియు సమ్మేమానుననియు బోధించెను గాని వారు విసలేదు. మదరలోను చుట్టుపట్ల 12 మైళ్లలోపునకు గల, చాకలివారందఱును ప్రకటనమును పట్టుతోపులో సభలను చేయచున్నారు.

దిగుపూడి జమీందారుగారి కేసు

కోర్టుకు హాజరు కానక్కరలేదు.

జమీందారుగారు రాక తీరని అనగము కలిగి, పుడుతన్న ప్రతిసారియు స్వయముగ కోర్టుకు వెళ్లనక్కరలేదని చెన్నపురి హైకోర్టువారు తీర్పు వ్రాసంగిరి. దీనిజరలు అక్షిణ్యంగాను విచారణచేయుచున్నాడు. జమీందారుగారి సోదరి, డిప్టీ కలెక్టరులు జిల్లారిజిస్ట్రారులు, డిప్టీ తాసిల్దారులు, సబురిజిస్ట్రారులు, పోలీసు నూపర్వాయిలు, కలెక్టరుల మున్నగువారు వెళ్లకుండు ఉద్యోగులను యిరువులు గూడ జమీందారుగారికి ప్రతిహతులుగా సాక్ష్యమిచ్చుచున్నారు.

కైస్తవమతము వదలి మరల హిందూమతము

నవలంబించుట

తిరుచనాపల్లిలో సి. బి. శంకరయ్యగారు ఆను బ్రాహ్మణుడు వెనుకకైస్తవమయ్యెను. ఇపుడు మరల హిందూమతమున చేరుట కనుమతింపవలెనని దుంధికోణమునందలి శ్రీజగద్గురు శంకరాచార్యులవారికి వ్రాయగా వారనుచుతి నొంగిరి. పండితులు కాస్త్రోక్తముగా ప్రాయశ్చిత్తవిధిని జరిపించిరి. ఇదివర కొకరిట్లే హిందూమతమున చేరిరి. ఇతడు రెండవవాడు. ఇంకను పలువురు చేరగోరుచున్నారు. శంకరయ్యగారు రామేశ్వరమునకు వెళ్లెదరు.

న్యాయమూర్తి దాసుగారి మూర్ఖ

పాట్నా హైకోర్టులో వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యములను గూర్చిన తీర్పును చదువగానే న్యాయమూర్తి దాసుగారు మూర్ఖ పోయిరి. సర్ బి. కే. మల్లిఖగారు దాసుగారిని మెల్లగా ప్రక్కగదిలోనికి తీసికొని వెళ్లిరి.

మాంటాగూ గారి రాక

వెనుకటి ఇండియా మంత్రి

అక్టోబరు నెలాఖరున బయలుదేరుట

ఇండియా మంత్రిగానుండి మాంటాగూ పెన్సిల్వేనియా రాజకీయ సంస్కరణ చట్టము నామోదింపజేసి లాడుడు జార్జి గారి బలవంతముచే మంత్రిపదవికి రాజీనామా నిచ్చిన మాంటాగూ గారు వైద్యులసలహా ప్రకారము కేదాదిగా విశ్రాంతివోందుచుండెను. ఇప్పుడు బాగుగా ఆరోగ్యము కలిగినది. మాంటాగూ గారు అక్టోబరు నెలాఖరున బయలుదేరి హిందూజాతమునకు వచ్చేదనియు కొంతకాలము హిందూజాతమునకు దురుసునియు బండ్లను విలేఖరి స్వరాజ్యకు తెలిపెను.

డక్కలో విక్రయనిరోధము

తొమ్మిదిమందిని అరెస్టుచేయుట

ఒక గ్రామమునుండి ఒక వర్తకుడు ధీమావచ్చి ఒక విదేశీ టెబులచేతును కొని తన గ్రామమునకు తీసుకొనిపోవుచుండ 7 వ తేదీ రాత్రి 9 మంది కాంగ్రెసు ఖిలాఫతు వలంటీరులు నిరోధించిరని వారిని అరెస్టుచేసిరి.

* * *

కడలూరు చెఱసాల

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారి విడుదల

14 వ తేదీని జరుగును

సభ్యులందరును ఖద్దరు ధరించినవచ్చిననేగాని నాయుడుగారు కడలూరులో నుపన్యసించరు

కడలూరు చెఱసాలలోనున్న ప్రవిదరాష్ట్ర నాయకులును అంధ్రప్రదేశ్ నాయకులు నగు డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడు గారిని యీ నెల 14 వ తేదీని వదలుదురు. కడలూరులో జరుగు స్వాతంత్ర్య సభకు వచ్చు వారందరును ఖద్దరు ధరించి వచ్చిననేగాని అసభ్యులనుపన్యసించునని నాయుడుగారు నియమము చేసుకొనిరని నాయుడుగారి భార్యగారు తెలిపిరి.

* * *

పి. వి. హనుమంతరావుగారి విడుదల

పి. వి. హనుమంతరావుగారు (తంజావూరు) ఈ నెల 1 వ తేదీని కడలూరు చెఱసాలనుండి వెలికివచ్చి వెంటనే చెఱసాలనుండియే మైదానమునకే కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను ప్రజలను స్పృహపరచునని గంభీరపన్యాసము నొసంగిరి.

స్వరాజ్యగీతములకేసు

నల్లకొండలూరుగారిని వదలుట

21 వ తేదీకి వాయిదా వేయుట

ఈ కేసులో మిగిలిన యిద్దరు ముద్దాయిలలో ముద్రాపకుడిని. ఎం. నల్లకొండలూరుగారు చెప్పినమాటలను దొరతనమువారికిరనినని 10 వ తేదీ జరిగిన విచారణలో ప్రభుత్వస్వామివాది తెలుపగా మేజిస్ట్రేటు ఆ ముద్దాయివై కేసు కొట్టివేసెను. ఆచట సత్యనాథులుగారు 9 వ తేదీనే తుమాహు నిచ్చినందున 21 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

ఒకరికి ఆరునెలలు కఠినశిక్ష

బేవారు వాస్తవ్యులగు జమాబుద్దీను మాక్లీ మూరుగారికి అక్టోబరులో క్రి. ప్రో. కోడు 108 క్రింద ఆరునెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెనని అలహాబాదునుండి తంతివార్త వచ్చినది.

ఖిలాఫతు ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘము

కమిల్లా కేసులు

ఖిలాఫతు ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘమువారు 10 వ తేదీని కమిల్లా కేసి అచట విచారణ ప్రారంభించిరి.

శ్రీయుత దేశబంధు చిత్తరంజన దాసు

దేశబంధు చిత్తరంజన దాసుగారు

శ్రీయుత బి. ఎన్. సాస్యులుగారు

9 వ తేదీ రాత్రి విడుదలచేయుట

గొప్పస్వాతంత్ర్యసభ

విప్లవనాథ మహాకవి అభ్యుత్పత్తి

(వ్యవస్థా విలేఖరి)

శ్రీయుత దాసుగారికి ఘనతనమును స్వాతంత్ర్య మొనగటకు మిక్కిలి గొప్ప స్వాతంత్ర్య సభ త్వరలో జరుగవలసి తెలియుచున్నది. అసభ్య కథ్యుత్త వహించువలెనని యీనెల 5 వ తేదీన 500 ప్రజలు కలగడ కే గారు మున్నగు ప్రముఖులు డాక్టరు రవీంద్రనాథుగారి చెంటకేగి వారిని కోరిరి. అసభ్యుల రవీంద్ర మహాకవి అభ్యుత్పత్తి వహించి తన సందేశములను తెల్లదీయవలసి తెలిపిరి.

సాస్యులుగారు వెంటనే దేశసేవ ప్రారంభించుట

ఘాటాల్లో కరణవలన ప్రజలకు హల సప్తము కలిగినందున సాస్యులుగారు వెంటనే అచటికి వెళ్లి పనిచేసెదరు.

దాసుగారు ప్రిడరుపని మరల ప్రారంభించు వార్త నిరాధారము

శ్రీయుత దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు మరల ప్రిడరీనిని ప్రారంభించెద రనువార్త కట్టి ఆధారమున కనబడదు.

విడుదల వార్త

9 వ తేదీ రాత్రి 8-30 కు శ్రీయుత దాసుగారు భోజనమునకు కూర్చుండబోవుచుండ జైలులు సూపర్వైంటు వారి కదకు వచ్చి మిమ్ములను వదలివెట్టుట కుత్తరువు వచ్చినది చెప్పెను. అంతకు పూర్వమే సూపర్వైంటు ఆ సమాచారమును లైకేభానులో దాసుగారి కుమారునకు తెలియజేసెను. అందువలన చిత్తరంజనదాసుగారు చెఱసాలకేగి తండ్రిగారిని తోడ్కొని పోయెను. శ్రీయుత దాసుగారు తొలితర తన యింటికి వెళ్లి పిమ్మట ఆక్రగారిని చూచుట కామెయింటికి వెళ్లిరి. దాసుగారిపుడు గడ్డమును వెంచిరి. కొద్దిగా చికిత్సయ్యెను. ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘసభ్యులు ఆసామునుండి కలకత్తాకు వచ్చువరకును దాసుగారు కలకత్తాలోనేయుందురు పిమ్మట విశ్రాంతికోరికకు వెళ్లెదరని తోచుచున్నది. 1921 డిశం

బరులో అహమదాబాదులో జరిగిన దేశీయమహాజనసభకు దాసుగారి సభ్యత్వముగా దేశీయులు నియోజించియుండిరి. 10-12-1921 శనివారమునాడు దాసుగారికి క్రి. లా. ను. చట్టము 17 (బి) క్రింద అరెస్టుచేసిరి. ఆ కేసు విచారణ డిశంబరు 28 న జరిగియుండునని పిమ్మట జనవరి 5, 12, 20, 24, 27, ఫిబ్రవరి 8 తేదీలకు వరుసగా వాయిదావేయబడెను. ఫిబ్రవరి 14 వ తేదీతో విచారణముగిసినది. అప్పటికి దాసుగారు చెఱసాల కంపబడి ఏళువారములైనది. ఆనాడు దాసుగారికి ఆరునెలలు విడితైదు వేయబడెను.

దాసుగారి సందర్శనము

నిన్న (10 వ తేదీ శుక్రవారము) చాలమంది మిత్రులును అనుచరులును దివారాత్రములు ఎడతెఱచి లేకుండ దాసుగారి గృహమున కేగి వారిని సందర్శించుచునే యుండిరి. ఆ వాడు మధ్యాహ్నము ఆయుర్వేదచాతీయ కళాశాల విద్యార్థులు దాసుగారి పట్టుము నలంకరించి దాని నూరేగించుచు గీతములను పాడుచు దాసుగారి మందిరమునకేగి దాసుగారికి పుష్పమాలలనువేసి యాశీర్వాదిని మరల స్వాగతంపుతో కళాశాల కేగిరి. దాసుగారిని సందర్శించుటకు వేలకొలది ప్రజలు వారి గృహము లోపలను వెలుపలను చేరియుండిరి. దాసుగారిలోగ్గవంతులుగను సహజోత్సాహ సమన్వితములగునే కనబడిరి.

సంభాషణము

ప్రతికా ప్రతినిధి దాసుగారిని సందర్శించి ప్రశ్నించెను. “నన్ను చెఱసాల యందోగ్ధులు చాల బాగుగా నాదరించిరి. నాకేహాపమును కలుగలేదు. వ్యాఘ్రవాదులు ప్రిడరీనిని సరల ప్రారంభించెద రలెనని నేను చెప్పియుండలేదు గాని వారికి జీవనాధారము లేవును వా రట్లుచేసికొని నేనందులకు వారిని నిందింపను. ముందు జరుగవలసినపనిగూర్చి పరిశీలులను సరిగా గమనింపకుండనే నేమియును చెప్పజాలను. నేను మరల ప్రిడరు పనిని ప్రారంభించెదనని ఎరలైన నెట్లూహించగలరో నాకు బోధపడలేదు. అది కేవలము హాస్యాస్పదము. డివరూను మహారాజాగారికేసులో వాదించెదనని మాత్రము నే నా మహారాజాగారికి వాదన మిచ్చి యున్నాను. ఆ పద్ధతిమీదనే నేను వృత్తినివదలితిని. ఆ దావా నిమిత్తమైననే నిపుడే డామరునకు వెళ్లినా” దాసుగారు ప్రతినిధి ప్రశ్నల కన్నిటికిని ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

సాస్యులుగారి జ్వరబాధ

నేడు (10 వ తేదీ) సాస్యులుగారిజ్వరము చాలవరకు తగ్గినది.

విదేశ వార్తలు

మిత్రమండలి సమావేశము

భగ్నమగు సమావేశము

లండను, ఆగస్టు 9:—పొయింకేరుగారి మరణముపై సభికులముగ భేదాభిప్రాయములు కలుగుటచే సమావేశము భగ్నమగునని ప్రజలలో నొక అనుమానము వ్యాపించెను. అధిక సంఖ్య సమావేశమునకు పరస్పర భేదాభిప్రాయములు చాల పొడవుపెట్టెను. ఈ యుద్ధమున సమావేశపరిస్థితులు అనుమానములకు నుండెడివి. ప్రతిపక్షము సమావేశము భగ్నమగుటకు ప్రయత్నించుచున్నది. అధికాంశము నివేదికను దయ్యారు కేసుకు తెచ్చింది.

పొయింకేరుగారి మరణముపై బ్రిటిషువారు సంపూర్ణముగ నిరాకరింప నిలదెంచునని పరాములు దలంచుచుండిరి. బాంబుబాధిగా ర్థియదయన పొయింకేరుగారితో గల పిచ్చుకలమును దీర్చి. తిరువాత బాయిమహర్షిగారు త్యాగిను గావించి గలపిచ్చి.

పరాసు యంత్రుల

పారిసు ఆగస్టు 9:—పొయింకేరుగారు తమ మరణమును సమావేశమునకు దుపయోగించినపుడు పరాసుపుత్రికలు సంతోషముతో నున్నవి. ఈ దినమున లక్షసంఖ్య కార్యక్రమము జడల చాల సంఖ్యలై, పరాసుకు నష్టకరముగ బ్రిటిషువారు జర్మనీయవల కత్తిహాతమున గన్పరుచుచుండిరి. అంతకుముందు గావించు చుండెను. ఈ యంత్రులయందు సత్యములేదనియు నష్టపరిహారములు సూత్రమునకు భేదాభిప్రాయములేదనియు, దానిని ఎట్లు రాబట్టవలెనని విషయమున మాత్రమే భేదాభిప్రాయములు కలవనియు బ్రిటిషుపుత్రికలు వెలుపుచుండెను. పొయింకేరుగారి మరణమును కొన్ని దినముల నష్టపరిహారముల కనుకలు కేసుకు దుప్రకరమని బ్రిటిషువారు వెలుపుచుండిరి. రెండు వక్రములను సమాధానము కుదుర్చుటకు ఇటలీ ప్రతిపక్షము ప్రతినిధు లెత్తించుచుండిరి. కాని వాయిదా నొసగుననుకొని యుగముగనున్నది.

బ్రిటిషు మంత్రివర్గ సమావేశము

లండను, ఆగస్టు 9:—అధిక సంఖ్యనుండి సమాధానము కుదురలేదు. ప్రభుత్వముగ జరుగుచున్నది. అందుచే మిత్రమండలి సమావేశము ఈ దినమున జరుగలేదు. మిత్రమండలి సమావేశమున సమాధానము కుదురు నుండవలయునని మారమునను గానింపక పోవుటచే రేపు వర్తమానము బ్రిటిషు మంత్రివర్గ సమావేశ మేర్పాటు జేయబడెను. విరామముగొనుచు స్కాట్లండు మొదలగు ప్రజాకేసులను మంత్రిలందరును వెంటనే యా హ్యునిం పుండిరి. ప్రభుత్వ మేదిధానము నలంబింపవలయునో నిర్ణయించుటకు కీర్తిమగు సమర్థులగునని తీర్మానింపవలసియున్నది జర్మనీకి మృత్యుభీతిగా మరతుల నిమిమించుట వలన భగ్నమై నగించుననియు, అమెరికా విధానమనియు బ్రిటిషువా రెంచుచుండిరి. జర్మనీ కోస్తాపన్నులను హరుగవలయునై ప్రాంతములను మిత్రమండలివశము గావించు కొనుటకు బాయిమహర్షి సమర్థులైన సమ పరాసుపుత్రికలవార్తలు సత్యమని ప్రకటింపబడెను.

విభేదములకు కారణములు

లండను, ఆగస్టు 9:—అంగ్ల పరాసు ప్రభుత్వములకి క్రింది విషయములందు ప్రభుత్వమున సమాధానము కుదురలేదని పరాసు పత్రికలు ప్రకటించెను. బాయిమహర్షి, త్యాగిను గార్ల యుద్ధమున వా మరతుల కంగీకరించిరి పరాసు పత్రికలు కలుపుచున్నవి.

(1) జర్మనీ యెగునతులపై విధింపబడు నూటికి 26 వా న మంకమును సరాసరి మిత్రమండలియే వసూలు జేసుకొనుట. ఇందు వలన 12500 లక్షల మార్కుల నష్టములు కచ్చునని అంచనా వేయబడెను. (2) జర్మనీ నుకోస్తా పన్నుల వశపరుచుకొనుట. ఇందు వలన 3000 లక్షల మార్కులు కచ్చును. (3) రుహృనందలి ప్రభుత్వములను, రైసు దక్షిణప్రాంతములందుగల యడవులను మిత్రమండలి వశపరుచుకొన, రైసుప్రాంతములందు ఎగువత దిగువతుల సరిహద్దుల విధించుటకు రుహృనందులను ఎగువత దిగువతుల పన్నులనెల కొల్లుటకు బ్రిటిషువా రంగీకరించుటలేదు. పొయింకేరుగారి భోగ్యమును కనవాదము విడచుట లేదు.

మార్కు భర

మిత్రమండలి సమావేశమును గురించి సమాధానముచే మానకము పరాసు అధిపతి ముగించెను. అందుచే మార్కు భర 200 లు తగ్గెను. ఈ దినమున సమర్థులకు 3600 ల నిచ్చుచుండిరి.

పారిసు ఆగస్టు 9

జర్మనీకి కృతక నొసగుటను గురించి బ్రిటిషుపరాసు ప్రభుత్వములకు సమాధానము కుదురుట కనుక మాత్ర మేరలో లేకపోయినను, బ్రిటిషు పరాసు మంత్రివర్గములు సమావేశము గావించి, సమావేశము భగ్నమగునని ఎంచురారు. పరాసు ప్రజాభిప్రాయ మివిషయమై అమెరికన్లను నందియున్నది. పరిస్థితులు క్లిష్టములగు నెంచుచున్నవి. నష్టపరిహారములను వసూలు జేయుటకు ప్రాంసు తన సర్వస్వ క్రియాదశ నే యాధారపడవలెనని గుర్తించిన తరువాత విరోధములు కల్పించునందలము లభి కమగును.

జర్మనుండి "టైము" పత్రికా నిలేఖకు డిల్లల వెలుపుచుండెను. మిత్రమండలి సమావేశమును జర్మను లక్ష్యధి అడు ద్దాలో గాంచుచుండిరి. సామాన్యముగా పరాసు అంగ్ల దేశములకు విభేదము జూచుటయే జర్మను యభిరుచియైనను, ప్రస్తుత కేసు మాత్ర మట్టిభేదము జనించినయెడల తమకు వాయిదా ఈ యుద్ధమున జర్మనులు ఫితిల్లుచుండిరి.

సమీప ప్రాచ్య సమస్య

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము

తురుష్కుల అభిప్రాయములు

లండను ఆగస్టు 9:— కాంస్టాంటినోపిలునుండి టైము పత్రికా నిలేఖకు డిల్లల వెలుపుచుండెను:— ప్రధానమంత్రియును వ్యాసమునెడల అంగ్ల రా ప్రభుత్వమువారు మానము జూపించి యుండిరి. కాంస్టాంటినోపిలు జాతీయవాదులు కలవనందున, ఈ యుద్ధవ్యాసము సంధిసమస్యను నుకర మొనర్పలేదని లను చుండిరి. ఈ యుద్ధవ్యాసము గ్రీకులకు ప్రాంతానామోదమునని భయపడుచుండిరి. కాంస్టాంటినోపిలునుండి గ్రీకు లుత్సాహముతో నున్నారనుచుండిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధానములను, సర్. చార్లెస్ టాంసన్ గారి యభిప్రాయములను భేదము కలదను పొంబాటభిప్రాయమున కి యుద్ధవ్యాసము తావోనంగలదు. అంగ్ల రా ప్రభుత్వమును ఖండించుటకు గాంచి, బాయిమహర్షిగారు గ్రీకులనుండియు, జాతీయ ప్రభుత్వమునుండియు గూడ పోస్త ప్రభుత్వమున రక్షించు నని కోరుతు సంకల్పింపకుచుండిరి.

కాంస్టాంటినోపిలు రాజు కేసులు పా మల నుద్దేశించి గావ పొయింకేరుగారి నుద్దేశించి కావించిన నేర దప్ప ప్రధాన మంత్రిగారి పరిస్థితులం జెట్టి యుద్ధవ్యాసము నొసగుటకు కాంస్టాంటినోపిలునుండి బ్రిటిషు అధికారు లాభ్య ర్యులును చుండిరి. అల్పసంఖ్యకుల రక్షణకుగాను ప్రధాన మంత్రిగా రెట్టి సూచన గావించి పోవుట విచారణాయకము. సమీపప్రాచ్యమున కాంతి కుదురవలెనన్న కార్యచరణ గావలెనుగాని రిక్తరచనము లుచున్నట్లు గావు. (టైములీ ఎక్స్ప్రెస్సు):

ఫెటే బేగారి యభిప్రాయములు

లండను, ఆగస్టు 9:—బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి కొన్ని ముఖ్యవిషయముల నివేదించుటకుగాను లండనునకు, అంగ్ల రా ప్రభుత్వమువారిచే నంబడిన ఫెటే బేగారు విశేషాంగ కార్యాలయమును దీర్చుచును. కర్జునుపుపు స్కాట్లండునుందు విరామము గొనుచుండుటచే వాన వచ్చినతోడనే తన కార్యమును నివేదించును. బ్రిటిషువారు మిత్రమండలితోగలసి పనిజేయవలగాని ప్రత్యేకముగా విడిచిడి పనిచేయరు.

అంగ్లో ట్రిట్టమును సంఘమువారి రాయబారమునకు ప్రస్తుతైర్పించుచు బాయిమహర్షిగారు వెలిపిన విషయములకును, నిజవిషయములకును యెచ్చటను సంబంధము లేదని ఫెటే బేగారు నుడిచిరి. తాను లండనునకు వచ్చుటయే, అంగ్ల రా యొక్క కాంతస్వభావమును వెలుపుచున్నదని నుడిచెను. విదేశ కార్యాలయమును దర్శించునందగు గరిగియులకు సంతరించినవిషయము తనమాచనము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి నివేదించ నింకను తరుణము కుదురవలయుట విచారించుచుండినవియు వెలిసెను.

చైనా విప్లవము

సెన్ యట్ సేనుగారి పతాంశము

సాంగాయి, ఆగస్టు 8:— సెన్ యట్ సేనుగారి ముఖ్య సూచనలకు జెనరుల హ్యూటంగునీ, జెనరులు చెయ్యూగానూ వచ్చునని, లోచంగులకర్త జెనరులు చాంగుచింగు మింగు గారి వైస్యములచే నోడింపబడిరి. దానితో, దక్షిణమున సెన్ యట్ సేనుగారి అధికారము సంపూర్ణముగ లోలగిపోయెను. డాక్టరు సెన్ యట్ సేనుగారు కాంటుకునుండి, బ్రిటిషు యంత్రవోద్యం దెచ్చుటో చేసెను. సాంగాయికి జోయింకను.

ఇటలీ రాజకీయములు

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము

రోము, ఆగస్టు 9:—ప్రధానమంత్రి యగు ఫ్యాటాగారు ఇటలీ యుద్ధ సేనలనుండి నుడిచెను:— నూతన మంత్రి వర్గము వారు విశేషావస్థను ప్రార్థనముగా రి విధానము చేయవలసింతురు. అదాయమునాటి కృత్యము లెగ్గించడవలెను. అన్ని విధములకు కర్తవ్యములను ప్రభుత్వమువారు కనీసముగా నలవి చేసెదరు. నష్టపరిహారములను, మిత్రమండలి అంతర్జాతీయ కృతచరములను ప్రత్యేకము జేయుటకు వీలులేదు.

అన్ని పక్షములవారును మంత్రివర్గమునందు విశ్వాసమును కలుపవలసినదని ఫ్యాటాగారు కోరిరి.

చైనాయుద్ధము- 28000 కేవలము దొరకుట

హాంకాంగు ఆగస్టు 9:— స్వాటోయూ షెన్ విశాఖలో మునకు పాల్పడినాటికి 28000 కేవలము లింతవరకును తిరిగి లభించెను.

బాధితులకు సహాయ మొనర్చుటకుగా నిచ్చటనుండి, స్వాటోలోని బ్రిటిషు యధికారికి భన మంపబడెను. అచార వర్తకములుగూడ సమకూర్చబడు యుడెను.

వివరములు

సాంగాయి, ఆగస్టు 9:— తుపాకులన గిరిగెను ఉష్మైం కెంటుము అష్టమునచ్చివానినెల్ల దుడిచివేసెను. నోకలు, లంగరులపై మైలుదూగుమునకు గొట్టుకొనిపోయెను. ఈనాళ్లు భూమిమీదనో, బురదలో ఇరుకొనిపోయెను. ఒక మోటారునాక సముద్రతీరమునుదాటి భూమిమీద నైదు మైళ్లదూరమునకు కొట్టుకొనిపోయెను. చట్టమునకు వ్యతిరేకముగూడ నిలవలేదు. ఇరుపగడ్డను గూడ నడ్డుపోవలన చుట్టుగా చుట్టివేసెను. నాకలయనుంతయు శేషములతో నిండియుండినను, ఒక గ్రామమునందు 200 కేవలమై ప్రజలు నాకులెరి.

జపాను వైస్యమును తగ్గించుట

సాంగాయి, ఆగస్టు 9:—రాజోపు 10 కర్మరములలోను వైస్యకృత్యమునందు 400000000 యెన్నులు తగ్గింపబడు నని వైస్యకమంత్రి ప్రకటించెను. బోకియోవార్త వెలుపుచుండెను. ఇరువలన 1800 అధికారులును, 66000 వైస్యకులును 13000 గుజ్జులును తగ్గింపబడును.

స్వేచ్ఛను సమ్మె

లిస్బను సమ్మె తీరరావమును వాల్చుచున్నది. తిరుగబాటులు జరుగునను కలంపుతో వ్యాంకులు మూసివేయుట బంబొబుర్లు లొంగునబడెను. వైస్యకావము ప్రకటింపబడెను. ప్రభుత్వ కార్యాలయములు కొలలానికి మార్పునబడెను. అపాయములకు సిద్ధముగ నుండుటకుగాను ప్రభుత్వమువారు వైస్యముల నన్నుద్ధ మొనర్చిరి.

రష్యను విప్లవకారులు

మరణశిక్ష విధించబడుట

మాస్కో ప్రాంతవారు 18 గురు సాంఘిక విప్లవ వాయకులకు మరణశిక్షను విధించిరి. సాంఘికవాదులు, సోవియటులకు విరుద్ధముగ దౌర్జన్యకృత్యమును విడవదలయెడల వారిని త్వలో నరికివేదరు.

నవనగరనవాలు జాతీయమిత్యందు, భారత సుస్థానాకేసుల ప్రతిఘటన విషయంపడెనని తెలియుచున్నది.

మొనరుల సమావేశము

బర్లిను, ఆగస్టు 9:—ప్రాంతవర్తకము సమావేశమొనగులపనివారు, సంయుక్త రాష్ట్రమునందలి సమ్మెదార్లకు సానుభూతిని వెలుపుచు తీర్మానములు గావించిరి. వారికి సహాయము 10000 సమర్థుల నొసగులసినదని నూడ తీర్మానించిరి.

హిందూయువత:— నామమాత్ర అంగీకృతి చాల

భయంకరముగ నుండుటచే పత్రికా నిర్వాహకులకు బూతు కొనుటకు కాని ఆశ్రయమును నడుపుటకుగాని ఒక నెలకోపాలకరకు నాకు వీలుండదు. కాన వాక్యత ఒక నెలవరకు ప్రకటించబడనేరదు. ప్రస్తుతము ఆశ్రయములో జేసిన ఇద్దరికి, తల్లిని, కుమార్తెను, అంగ్లముగా వాద్యగనే టెల్లెగ్రాఫును, నందా దారులును, పోషకులు ను నాయం దు ద యుంచుచు ఒక నెల వరకు మన్నించెదరు గాక అని హిందూయువతి పత్రికాధిపురాలు యామినీ పూర్వకృతకమృగారు మమ్ములను ప్రకటింపగోరిరి. ఉత్తరములు యథాప్రకారము ఎకరై నవాహగారువారు 1/10 అలంగాకెక్కి కిక్కి వాయవచ్చును.

స్థానికవార్తలు

చెన్నపురి రాష్ట్రీయమహాసభ:— కాంగ్రెసు సభ్యులుగ జేరినవారందరు తిరువూరులో జరుగనున్న మైసూరు సభకు ప్రతినిధులుగ పోవచ్చును. అట్లు ప్రతినిధులుగ వెళ్లదలచిన వారు మహాసభయందున్న కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శికి క్షమాపణ పంపుకోవలెను.

నిమ్మజాత్యుద్ధరణసంఘము:— వై సంఘము వారి యాజమాన్యమున 18 వ తేదీ ఆదివారం ఉదయము 8 1/2 గంటలకు ఛాకలపేటయందలి సంఘపు పాఠశాల భవనమున నొకసభ జరుగును. సహకారసంఘములకలనలాభములనుగూర్చి విస్తృతము బహుళాంక, ఆర్. కమిటీకాగారు ఉపన్యసించెదరు.

శ్రీసంగీతశాల-గోల్కొండలో పాటకచేరి:— శ్రీ (12) వ తేదీ శనివారము) సాయంకాలము 5 గంటలకు జరిగిన అర్చనాంజలికి గోల్కొండలో పాటకచేరి జరుగును. రామానుజస్వామిగారు (అగ్రవేది)-గాత్రపాట చిన్న సాయంత్రము గారు (కరూరు)-ఫిడెలు గోమతి నాయకంగారు (తిరువచ్చేలి)-మధ్యంకం హరిహరభాగవతారు (అనంతపురం కోటెల) ఘంటము సీతారామయ్యగారు (జాతీయపురం)-మోర్సింగారు.

ఎన్కూరు జగన్నాథ భక్తసభ: సరస్వతీబాయి గారి హరికథ:— ఈనెల 18 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 4-15 కు ఎన్కూరు పిర్రాస్వామిపేళ్లపేడి 4 1/2 గ్రామమున శ్రీమతి సి. సరస్వతీబాయిగారు వల్సలకల్యాణము కాంక్షపేషము జరిపెదరు. ఈ సభ యీ ఆగస్టు నెలలో మరల ప్రారంభింపబడినది ఇంతటినుండి పాటకచేరిలు సరిగాజరుగును. ఈ కాలక్షేపమే మొదటికేరేరిని కార్యదర్శులు ప్రకటించిరి.

చెన్నపురి జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము:— వైసంఘపు కార్యదర్శియగు వి. చక్రపాణిగారు మాక్సిము గ్రాయుచున్నాడు:— 12 వ తేదీ శనివారం సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు తిరువచ్చేలి సముద్రతీరమున ఒకబహిరంగసభ జరుగును. కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చుకొనుటకై యీసభ ప్రత్యేకముగ సమావేశపడబడింది. సన్నుతి పొందుతుండల, చల్లూడు తుండుగుడ్డలు అసలు ఖరీదుకు విక్రయింపబడును. ఈ మొత్తము తిలకు స్వరాజ్యవిధికి, ఇయ్యబడును.

ఆత్మహత్య గావించుకొన యత్నించుట:— తిరువచ్చేలి హైకోర్టునందందు మునియమ్మగారు ఆమె నొక యంతరి యీనెల 8 వ తేదీన ఆత్మహత్య గావించుకొన ప్రయత్నించెను. వ్యతిరేకం చినను ఆభిప్రాయముతో నీవెద్దరయ్యమొ తాలిబాట్టును తీసువును బలకంతముగ తీసికొని ఇంటినుండి వెడల గొట్టెను. అందుచే పొర్లపాఠశాలస్వామి కోనేటిలో పడి చచ్చి పోవ ప్రయత్నించెను. పోలీసువారు ఈమెను కట్టివచ్చిరి. రాజధాని ప్రధాన మాజిస్ట్రేటుగారి కేసును విచారించి యీమెకు తిరువచ్చేలియందు జరిమాన లేక ఒక నెల కఠినకార విధించెను.

మదరాసు న్యాయవాద సంఘము:— పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, వి. జె. పటేలు మొదలగు న్యాయవాద సంఘము విదేశీసంఘములకు హైకోర్టు న్యాయముల పక్షమున రిజిస్ట్రారు సంఘ కార్యదర్శికి పంపిన లేఖను స్వీకరింపబడినది. నిన్న సాయంకాలమునందు సభ జరిగెను. సంఘమువారి నొసగిన స్వాగతము న్యాయమేయనియు న్యాయములయై యీ యివ్వవని కోరుట యసంక్లప్తికరమనియు పలువురు ప్రకటించిరి. యిచ్చుటకు న్యాయవాదులంగీకరింప వైరి. రిజిస్ట్రారుకు తగిన ప్రత్యుత్తర మిచ్చుట కొరతపడెనను నీయమింప బడెనని తెలిసినది.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము:— కడలి: 15 దినములలో కందగడ్డల మొదలియందాకా కెట్టిగారు 200 మంది తీదలకును, ఎ. యం. రామయ్యరు కంపెనీవారు 400 మంది తీదలకును, సి. మురుగేశముదలి, పి. యస్. రాజగోపాలనాయుడు, గ్రంథి రంగమన్నార కెట్టి, అనంతయ్యగారు ఒక్కొక్కరు నూరుమంది తీదలకును, పి. మాణిక్యముదలిగారు 50 మందికిని, సి. కమలమ్మగారు 30 మందికిని, బి. వేణు గోపాలనాయుడుగారు 25 మందికిని, పి. వి. కృష్ణస్వామి కెట్టి గారు 15 మందికిని అన్నదానము గావించిరి చెన్నపురి అన్నదానసమాజపు కార్యదర్శి మాకు వ్రాయుచున్నాడు.

అఖిలభారత ఆయుర్వేదమహాసభ

పదుమూడవ సమావేశము

అఖిలభారత ఆయుర్వేదమహాసభ ముగిసిన పిమ్మట యీ దుపయోగము లేగ్గురుపడెను. ఒకటి విషయవిస్తరమునను, రెండవది విషయవ్యాసముల పరిశీలనకు, మూడవది ప్రదర్శనకు (ప్రాశస్త్యవిస్తరమునకు నియమింపబడినది. 15 నిమిషములు ప్రాంతీయ విషయవిస్తరమునకు వాగ్దానమునకును జరిగెను.

ఉపన్యాసములు

6 వ తేదీ ఉదయము 8 గంటలకు మరల సభ జరిగినది. ఛా.మా.పట మెత్తబడెను. పిమ్మట కొందరు ప్రకటించిరి.

1. కే. నుబ్రహ్మణ్యకాశ్మీగారు (చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాలలో బోధకులు) నాడీజ్ఞానమునుగూర్చి ద్రవిడమున ప్రకటించిరి.

2. హక్కి రామకృష్ణగారు (హైదరాబాదు) ఆయుర్వేద పాశ్చాత్యవైద్య విధానములనుగూర్చి ముచ్చటించిరి.

3. పి. నగసింహం పంతులుగారు (కల్లూరు) ఆయుర్వేద వాచానులనుగూర్చి నుడివిరి.

4. వల్లూరి రామమూర్తి కాశ్మీగారు (రాజ్ కోట) తిరోపసిద్ధాంతమును గూర్చి ప్రకటించి దాని ప్రేమత్వమును నిరూపించిరి.

5. పి. సి. నుబ్రహ్మణ్యకాశ్మీగారు (తిరువచ్చేలి ఆయుర్వేదకళాశాల ప్రెసిడెంట్లు) విషయము మూలకలు వనస్పతులు మున్నగువానిని గూర్చి వివరించిరి. కొన్ని స్థలముల నీవనముల కలను మంచి వాని యుపయోగములను నిరూపించుట కొక సంఘము చేర్చువదగునని నూచించిరి.

6. ఎ.రా. నరసింహారావుగారు (రాజమండ్రి) శ్రీల వ్యాధులు, శ్రీలు వైద్యము సభ్యులనుట మున్నగు విషయములనుగూర్చి చెప్పిరి.

7. పి. వేంకట రమణయ్యగారు (కాళహస్తి) కృతమృత్యు లేక జాల్లి గూర్చి నీటి విషధినిగూర్చి నుడివిరి.

8. ఆయుర్వేదభూషణ ఎం. వి. కాశ్మీగారు (మంగుళూరు) పుస్తకమునందు వాయుర్వేదకేంద్ర విశిష్టము గూర్చి సుప్రమాణముగ నుపన్యసించిరి. శత్రువిధానమున ప్రాచీనవైద్య శ్రేణులకు సంపూర్ణపాండిత్య ముండెనని ప్రకటించిరి.

9. చాగంటి సూర్యవకాశరావుగారు (భీమవరం) ఆయుర్వేద మహిమను వివరించిరి.

10. హక్కి గోవిందజీ (హైదరాబాదు)గారు హిందీలో నుపన్యసించిరి.

ఉపన్యాసములు 11 గంటలకు ముగిసెను. పిమ్మట విషయవిస్తరమునకు జరిగినది. సన్మానసంఘమువారు సిద్ధపరచిన తీర్మానములనుగూర్చి చర్చించిరి.

మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మరల సభ జరిగినది. కొందరు ఘనవైద్యులు వ్యాసములను పంపిరి. వానిలో కొన్నిటిని చదివిరి అధ్యక్షుడు కనాడీగారి ఉపన్యాసమును ప్రతివాది భయంకరం పుష్టమాచార్యులుగా రా.గ్రమున వివరించినపుడు స్వల్పకాలము ఎం. దొరసాగయ్యంగారు (చెన్నపురి) అధ్యక్షత వహించిరి. పిమ్మట కృష్ణకాశ్మీ, కనాడీగారు వచ్చిరి. గతవత్సర నివేదికను గీర్వాణమున ఆయుర్వేదాచార్య మాధవ వివాసగారు చదివిరి. దానిని దాక్షుడు శ్రేష్ఠుడనిగాను తెలుగున వివరించిరి. గతవత్సరము ఆచార్యము కంటే వ్యయమధికమయ్యెను. ఈ యేడు మహామండలిని సాగించుటకు కలయధనము నాంధ్రవైద్యశాలకు మార్చుకొనెనని వారు నుడువగా తక్షణమే 800 చందాలు వేరుబడెను. 2:1 రూపాయలు నగ దవలు నేతేరెను. 7 వ తేదీ శ్రావణియగుటచే ఆనాడుదయము సభ్యులగుదు. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సభ ప్రారంభపడెను. విషయవిస్తరమునకు 6 వ తేదీని సాయంకాలము 7 ముదలు రాత్రి 11 వరకును వాగ్దానమునకు జరిగినది. సభ్యులవైఖరి తెలిపెను.

బహుమతులు

ప్రదర్శనల కొనంగవలసిన బహుమతుల వివరములను వానిని బడసినవారి చేతులకు ఉపసంఘమువారి నిర్ణయముప్రకారము 9 వ తేదీ మహాసభలో వెల్లడించిరి. (ఆ. వైసు).

“గొప్ప పాటక చేర్చి”

విలివాడ భావనగర్ సంస్థాన

విద్వాన్ గృతియర్ బి.వీ.కొల్లా సాహెబు

గవయ్యా హిందు స్థాని

బెజవాడలో 14-8-1922 తేదీ

సామవారం రాత్రి గం. 9-30 లగాయతు

శ్రీ మయిలవరం వారి హాలులో జరుగును.

రేటులు. 2-0-0, 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0

వాతావరణస్థితి

1922-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల 11-వ శుక్రవారము.

తేల్చా ముఖ్య వార్తలు	గత 24 గంటలలో	అంతర్జాతీయ	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
విశాఖపట్నం	84.5	75.2	0.72	60.90	...
బొంబే	85.6	79.1	0.08	28.81	1.10
చిత్తూరు
తెలంగాణ	84.0	75.4	0.64	52.25	7.68
హైదరాబాద్	83.2	80.9	...	34.85	3.49
గోపాలపురి	88.3	78.0	...	14.81	1.28
కాళహస్తి	82.7	69.8	0.20	35.55	4.28
విజయవాడ	92.3	78.1	0.49	7.90	5.02
కాకినాడ	96.6	83.0	...	10.15	2.19
మచిలీపట్నం	99.6	81.5	...	6.87	4.91
గుంటూరు	99.7	88.2	...	10.18	1.68
కర్నూలు	101.6	82.4	...	8.84	1.42
మద్రాసు	102.2	79.5	0.10	6.80	1.08
కడప	94.8	79.2	...	5.43	0.91
నాగపట్నం	96.5	76.5	...	3.18	1.11
పాండు	91.3	78.5	...	0.98	0.50
బ్రహ్మపల్లి	94.5	78.0	...	2.25	...
కొంభి	86.0	77.8	...	12.78	1.55
తిరువంతూరు	81.4	74.1	0.10	80.90	8.86
కొచ్చి	84.9	74.4	0.41	62.86	1.84
కాళికట్టు	83.8	76.3	...	87.06	14.09
మంగళూరు	86.4	76.0	0.11	91.57	7.51
మర్కాస	89.8	62.2	0.40	82.54	2.47
కర్నూరు	84.5	74.9	0.19	82.78	2.64
కర్నూరు	83.3	77.1	0.07	82.89	...
కాంచా	84.3	78.4	0.18	59.16	10.02
హైదరాబాద్	94.6	78.9	...	7.05	6.29
కర్నూరు	96.6	78.3	...	5.28	5.35
అనంతపురం	8.3	74.1	...	1.58	3.01
కర్నూరు	95.7	73.5	...	0.62	8.77
కర్నూరు	96.2	75.6	...	3.27	6.66
కడప	102.0	80.0	...	4.88	8.97
హైదరాబాద్	77.7	63.9	...	6.70	5.56
కర్నూరు	83.3	66.7	...	6.67	1.39
కొడైకాల్	63.9	50.9	0.37	9.16	2.09
కడప	86.2	50.2	...	11.64	7.61
కొడైకాల్	88.3	72.0	...	2.48	0.18
కర్నూరు	96.8	80.0	...	11.44	2.08
కర్నూరు	90.8	74.1	...	11.77	2.71
కర్నూరు	98.3	78.3	...	1.77	1.76
కర్నూరు	100.1	76.0	0.83	8.78	2.42
కర్నూరు	99.2	72.9	1.72	4.84	0.89
కర్నూరు	0.25	0.82

దక్షిణమున ముల్లులు తక్కువ. మిగిలిన ప్రదేశములందు మితముగ నుండెను. దక్షిణము పశ్చిమతీరములం దాల్చిరి అధికముగ నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కువుగ నుండెను. పర్వత ప్రాంతముల, దక్షిణములందు వేడిమితక్కువ. హైదరాబాదు పశ్చిమతీరము, గోల్కొండ, మద్రాసులందు వేడిమి అధికముగ నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు సామాన్యముగ నుండెను.

చాల ప్రదేశములందు వేడిమి మామూలుకంటే 5 డిగ్రీ లధికముగ నుండెను.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

రాజగోపాలకృష్ణమైసూరు మహారాజగారి ఆతిథిగ నుండిరి.

మచిలీపట్నమున 9 తేదీనుండి జుగ్గాబండ్లవారిసమ్మే ప్రారంభమైనట్లు తెలియుచున్నది.

ప్రపంచ పాదసంచారి నెల్సన్ డెబ్బాగ్. శ్రేష్ఠీగారు కొన్నిమంది అలహాబాదునకు వచ్చిరి ఆయన ఇతడు కలకత్తా తోచుచున్నాడు.

నది చదువుకొనిన గ్రంథములు కావు. మనము పురాణములను చదివి, వానియందు పొందుపరుపబడియున్న సత్యమును గ్రహించి, దాని సభ్యసంకలయనయే, పౌరాణికల ముఖ్యోద్దేశ్యము. విషయమును గ్రహింపకుండ ననేక పర్యాయములు ప్రహేళిక గరించు కలిచి, హిరణ్యకశిపుడు కలిగినట్లు మనకేమియు లాభము కలుగదు.

జనకుని విషయము శ్రీమద్రామానుజాయందును, విష్ణు పురాణముందును చెందువిధములుగ నెప్పటినుండవలసిన, నా మిత్రునికి సందేహము కలుగుట తటస్థించినది. విష్ణుపురాణమును చదువనివారున్నను, రామానుజభక్తిలో జనకునివిషయమును తెలియనివారు లేనేలేరని చెప్పవచ్చును. విషయ ఉద్బోధముల యొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యములను పరిశీలించుచు సభ్య ఆశ్చర్యముగ నున్న, చనువు ఆజ్ఞానములో మునిగియున్నారమని తలంప వలసివచ్చుచున్నది.

విదేహుడను నామాంతరముగల జనకుడు, ఆత్మజ్ఞానము గల కర్మయోగి యని శ్రీ వివేకానందుడు చెప్పి, "తాను" శరీరము కాననియును, ప్రకృతిబంధముల కతీతుడైన ఆత్మయేతా ననియును దివ్యజ్ఞానము కలిగియుండుటవలననే జనకునికి విదేహుడని నామాంతరము కలిగియుండెననియును చెప్పియున్నాడు. అ స్వ స్మిత్రుడు వ్రాసి యున్నట్లు "నిమిచ క్రవ ర్విపుత్రుః తకుండుటచే భూమి పరిపాలించుటకు రక్షకుడులేడని ఋషులు భయపడిరి. కనుక వారు రాజుయొక్క కళేబరమును తరచిరి. జనకుడను సేవతో నొకపుత్రుడుద్భవించెను. అతనికొండ్రకి కళేబరములేదు. కావున జనకుడు విదేహుడని కూడ పిలువబడెను, మధనము చేయుటచే పుట్టినవాడుకావున "మిథి" యనికూడ పిలువబడెను" అని విష్ణుపురాణమునందు వ్రాయబడినది. ఈ పురాణాధ్యయన నిమిషమున మూర్ఖువిషయములను గ్రహింపవలయును. "నిమి" పుత్రహస్త్యుడైన మహా ఋషుల దృష్టియేల ఆకర్షింపబడవలెను? నిమి మహాధార్మిక డై యుండవలెను. శరీరము తరచినయెడల పుత్రుడుద్భవించు టెట్లు? నిమిధార్మ్యుడై సంకుశలన ప్రాకృత సంబంధముగ, దేహాది సర్వములను తరచగా అనగా నిర్మలము చేయగా, మిగిలిన ఈశ్వర పదార్థమునే పౌరాణికల జనకుడని వర్ణించి యున్నారని తెలియవలెను.

"జనకుడైన శరీరము. జన్మకు కారణుడగువానిని పితయని కాస్త్రములు చెప్పుచున్నవి. ఇచ్చట కూడ జనక శబ్దము పితృవాచకము. కావున జనకడైన సర్వజనకుడగు ఈశ్వరుడు. అతడే రామానుజాత్మకుని జనకమహారాజు. ఆయన పురము నెసాము అట్టిపురమును జ్ఞానస్వరూపియగు శ్రీరామ చంద్రుడు ప్రవేశించెను"......అనగా శ్రీరామానందుడు ఈశ్వర స్వరూపి. మాయామయముగ కర్మబంధములవలననే, జన స్వత్వరూపమును గ్రహింపజాలకున్నామనియును, సముద్రమును తరచినట్లు, మనశరీరమును మైత్రము తరచినట్లేగాని, నిమి శరీరమునుండి, బయల్పడినట్లు మన నిజ స్వరూపమును ఈశ్వరస్వరూపము బయల్పడజాలదనియును, విజ్ఞానోదయము వలననే మన నిజస్వరూపమును గ్రహింపగలమనియును తెలియ వలెను. జ్ఞానోదయము కలిగి దేహము తాము గాదను దృఢవిశ్వాసముగల వారందరు విదేహులే విదేహులనగా దేహము తాము కామని దృఢ విశ్వాసముగలవారే. కావున శ్రీ వివేకానందుడు కర్మయోగమును బోధించుచు, నిష్కామ కర్మసిద్ధాంతములను బోధించుటకు, జనకుని గురించి చెప్పియున్నాడు.

జనకుడను రాజున్నయెడల ఆయనకు శరీర ముండి తీర వలయును. శరీరమున్నను, ఆత్మయే "తానను" పరజ్ఞానము కలవాడయి యుండుటవలననే, ఆ జనకునకు విదేహుడను నామాంతరము కలిగినదని గ్రహింప వలయును. నా మిత్రునికి సందేహమును కలుగజేసిన నై రెండువిషయములను సమన్వయము చేయవచ్చును. నిరంకిర కృపివలననేగాని, తానుశరీరము కాదను భ్రాంతి వడనాడదు. అట్టి ఆధ్యాత్మికజ్ఞానము కలిగిననేగాని, నిష్కామకర్మచేయజాలము.

కావున, అస్మదేయలారా, పురాణోద్దేశ్యములను గ్రహించి, ధర్మార్థకామమోక్షములగు చతుర్విధ పురుషార్థములను తేటతెల్లచుగునటుల బోధించి, చనువు తోడ్పడుటకే నైపురాణములను, ఇతిహాసములను వ్రాయబడినవియును, అట్టి ధర్మములను గ్రహించి, వానిని మన మధ్యసంపదించి యెడల, మన మెన్ని పర్యాయములు పురాణములను పఠించినను, వాని సేతక గౌరవించినను, లాభ మినుపంతయును లేదని గ్రహింపవలయును.

అవ్వారి హనుమయ్య
శ్రీరామకృష్ణాశ్రమము, బాపట్ల.

చెన్న పురి బజారుధరలు

ఆగస్టు 11-వ తేది శుక్రవారము.

- (1) ధాన్యములు**

దనియాలు బా 1-కి X 16 మొదలు 18 కలికు

బియ్యము బస్తాలు

జనుమ తేనాలివి	ప 45 కలివి	18-8-0	14-0-0
నెల్లూరివి	డిటా	16-8-0	17-0-0
డిల్లీ వి	డిటా	15-8-0	16-0-0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి		10	8-0
నవ్వులు		26-8-0	27-0-0

(2) వప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి 195 ర. రు 11 మొ॥	15-0-0
నెనలు	14-8-0 17-0-0
నెనలు	14-8-0 15-0-0
మినుములు	15-8-0 17-0-0
ఉలవలు	10-8-0 11-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె బా 1-కి	రు 180-0-0
నెయ్యి మ 1-కి	రు 18-0-0 మొ 22-0-0
కొండ్రాపురం వేరునెనకప్పు బా 1 కి	64-0-0
యిక్కరదేశము	రు 51-0-0
వేరునెననూనె గానక బా 1 కి రు 180 మిమనూనె 125	
అనుమము నూనె బా 1 కి	రు 128-0-0 129-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపనపు బా 1-కి	X 39, 40
కూరపనపు	రు 105-0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి X 1	రు 28-82
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 50, 55	
కాశ్మీరీ పాముకట్టు మణుగు	రు 70, 75
చెల్లము బా 1-కి	X 16, 17
పాతవి చింతపండు X 11 X 12 కొత్తవి	X 17, 19

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం బా 1 కి	రు 35, 36-0-0
చదరం	రు 37-0-0
రత్నండు	రు 36-0-0

(6) లోహములు

పెండి 10) చులంకు	రు 93-4-0
బంగారము, తులము 1-కి	రు 26-8-0
సవరను 1-కి	రు 17-2-8
ఇత్తడి బా 1కి	రు 325-0-0
గాగి డిటా	రు 360-0-0
అస్కా చెక్కర బ 1-కి	రు 45-0-0, 45-2-0

(7) రంగులు

సింహంమార్కు 20 డిక్రీలు అందకు పిసా	100
డిటా 16 డిటా	87-0-0
తోట్టి క్రిష్ణడు 20	103-0-0 105-0-0

అగ్రానుండి నిన్నటిసాయంత్రము అలహాబాదుకు మే జరు బ్లాకుగారు చేరియుండెదరు.

చక్కములను నునుపుజేయుటకు రెండుగురు పార్శికామిక కాఫీవారు ప్రవర్తనస్థానమును నెలకొల్పిరి.

సర్ హోక్తర్లు బట్టగుగారు క్రెడెట్ గారు పరస్పర యభి నందనముల నందుకొనిరి. బర్తావారు మితు హృదయపూర్వకముగు స్వాగత మొసగెదరని క్రాడెట్ గారు బట్టగుగానికి తంతునంపిరి.

రంగుల వర్తకసంఘాధ్యక్షులును బర్మాయూరపియజ్ కాఫీ సంఘాధ్యక్షులును బట్టగుగానికి నభినందించుచు స్వాగత తాభినందన తంతివార్తల నంపిరి.

సర్ హోక్తర్లు బట్టగుగారు బాతీయాలములను అనగ్రావ్రొక్కుటకు ప్రయత్నించుచునే యుండునని రంగుల జేయలి న్యూస్ పత్రిక నూచించుచున్నది. బట్టగుగానికి బంపుట కంటె ఇంగ్లాండునుండి రాజకీయవేత్త నింకొకరి నెవరైన బసిన బర్మా ప్రజలు ఇష్టపడెదరనిది.

THE BENGLA COTTON AND WOOLEN MILLS LTD.,

Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectus and particulars please apply to Roy Dutta and Co.

ఆంధ్ర దేశము హిందీ ప్రచారము

మచిలీపట్నం

ఇచ్చట 2-4 సంవత్సరములనుండి హిందీ ప్రచారము జరుగుచున్నది. ప్రస్తుతము యిక్కడ ఏమియు కనబడ నందులకు ముంగడు విచారము. యిట్టి ఫలమును నేనాంధ్రదేశమునం దెక్కడను చూచియుండలేదు. శ్రీయుత ఆంజనేయగారు ప్రభుత్వమున ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలలో ప్రచారము చేయుచుండిరి. యిప్పుడు పట్టణమున ప్రచారము చేయుదురు. మరియు వారి యింటికి నొక హిందీ శిక్షకుని గుడ ప్రారంభించుదురు. జాతీయ కళాశాల యందు ప్రత్యేకముగా నొక యుపాధ్యాయుని నియమింపబడుదురు. భవిష్యత్తునందు ప్రచారము బాగుగ జరగగలదను ఆశగలరు. మచిలీపట్టణ వాసులు తమలో నున్న కళంకమును దీసివేయ ప్రయత్నించెదరు గాక.

గుడివాడ

ఇచ్చట నియమిత సమయమునకు వచ్చి హిందీని చదువుట లేదని యిచ్చటి ప్రచారకుని ద్వారా తెలియజేయుచున్నది. అందువలన 1½ సంవత్సరమునుండి జరుగుచున్న ప్రచారము సంతోష జనకముగా లేదు. యోగ్యులయిన ప్రచారకులు దుండినకు గడివాడ వాస్తవ్యులు తమ సమయమును వృధా పుచ్చిరి. యిది దుఃఖకరమగు సంగతి.

అంగలూరు

దీనికి చుట్టుకట్టనున్న గ్రామాదులు రయితులకు హిందీ భాషయందు చాలా యుత్సాహమున్నట్లు కనబడు చున్నది. యిగ్రామమునకు 4 కి.మీ. దూరమున హిందీ ప్రచారమునకు ఉపయోగకరమని తెలియజేయుచున్నది. ప్రస్తుతము యిచ్చటికి ఆంధ్ర హిందీ ప్రచార కార్యాలయము ద్వారా ఒక ఉత్తర భారతీయులు ప్రచారమునకు పంపబడిరి. యితరుగ్రామముల వారికై తగు సదుపాయములు శ్రీయుత గావకాస్తురు గారు చేయుదురు గాన వాసులూ హిందీని సులభముగా నభ్యసించుచున్నను.

సూచనలు

1. ఉత్తర దేశమునుండి పుస్తకములను తెప్పించుటయందు ప్రజలకు చాలకష్టముగా యున్నదని తెలియజేయుచున్నది. అప్పుడు పుస్తకముల కొరత నెలల ప్యంతరము నిరీక్షింప నులగింపుచున్నది. ప్రచారకులు ప్రజలు ఈక్రింది స్థలములనుండి తెప్పించుకొనినయెడల. మొదలు జరుగ నేరదు. మరియు త్వరలో రాగలవు 1 హిందీమండీక్, అలహాబాదు, యు. పి. 2. హిందీ పుస్తక్ ఏజెన్సీ 126 హాస్టల్ రోడ్ కలకత్తా, ఎల్.ఎస్. కమిషనరుల పుస్తకములను తెప్పించేయెడల నాల్గవ వంతు వైకము ఆద్యాత్మికా పంపవలయును.

2. జులై నుంచి మద్రాసు కార్యాలయము నుంచి వెలువడు పుస్తకముల విూద ఆంధ్ర దేశ హిందీ ప్రచారకులకును, విక్రయించువారికిని నూటికి 20 రూపాయలు కమిషన్ ఇవ్వబడును. పుస్తకముల విూద స్వీకరించు కన్న నెక్కువగా విక్రయించునాడను. అట్లు విక్రయించిన యెడల కార్యాలయమునకు సూచన నీయవచ్చును. ప్రచారకులకు కచ్చు కమిషను ప్రచారము నందు వినియోగింపబడును. వారివారి మాసిక వివరణములను కార్యాలయమువారు చూచుచుందురు. అక్టోబరు వరకు మద్రాసు కార్యాలయమునుండి పుస్తకములు దొరకగలవు. అటువిూద టి యాభారమును ఆంధ్రహిందీ కార్యాలయము తీసుకొనగలరు.

3. ఈ సమయమున హిందీ మాట్లాడుటయే తెలుసుకొనుట యందును విశేష ధ్యానము నందుదురు గాకయని ప్రచారకులకును ప్రజలకును నా ప్రార్థన. చాల స్థలములయందు పెద్ద పెద్ద పుస్తకములను చదువుచున్నారని హిందీ మాట్లాడుట లేదు. అందువలన లాభములేదు. ఈ ప్రచారముగా హిందీ ప్రయత్నము త్వరగా కానేరదు. చాలమంది హిందీలో ఆసరిచితులై యుండగా ఏకాగ్రచితులయి పండితులగుటకు ప్రయత్నించుట అవసరము. సాధారణ హిందీని అభ్యసించినవారు వెనుకకు తిరిగి తమ అన్యసాధకులకు బోధించెదరు గాక. సాధారణ భాషలో తమ అభిప్రాయములను తెలియపరచుచాలును. విశేషజ్ఞానము అవసరములేదు. పండితులగుటకు ప్రయత్నించు వారికి అంగలూరునందు శిక్ష ఇవ్వబడును. మరియు రాజమహేంద్రవరము నంతోకాకాతలను తెరుచుటకు ప్రయత్నము చేయబడును. ఈ స్థలములలో వివిధమయిన ద్రవ్యసహాయము చేయబడును. మరియు విద్యార్థుల నుండి వివిధమయిన శీతము తీసుకొనబడును. ప్రచారకులు చాలప్రయత్నించి సంభాషణ నే నేర్పెదరుగాక! జనకు

నంచి ఎంతమంది హిందీ మాట్లాడుటలో నేను స్వయముగా చూతును. భూమిపూడి శివవేద్యుని మొదలగు చిన్ని గ్రామాదులలో 25 మంది కావలి గుడివాడ మొదలగు వానిలో 50 మంది ను పట్టణములలో అనగా గుంటూరు బండగు మొదలగు వానిలో 70 మందియును, 2-3 ప్రచారకులు గల బెజవాడ నెల్లూరు పట్టణముల కనిసము 100 మంది యుండవలెను. చిన్న చిన్న స్కూళ్ల పాఠశ్రమము వేరుగా నుండును. విద్యార్థులను పగులైతింప నరసరములేదు.

4. ప్రచారక శక్తి 11వ కెవ్రెంబరున జరుగును. ఆంధ్ర దేశమునకు కేంద్రము బెజవాడ అగును. దూరమునుంచి వచ్చువారు 15 రూపాయలు చొప్పున పనిచేయుచున్న రాజమహేంద్రపురి విద్యార్థులకును, రైలుభర్తులు సేందలగునని కార్యాలయము ద్వారా ఇవ్వబడును. సంభాషణయందు విశేష ధ్యానముంచుదును. హిందీ మాట్లాడలేనివారు దినిలో కూర్చునకుందురు గాక!

హిందీ విషయమై నానలహా గోరువారు యిక్రింది సాగనలులయందు కలుసుకొని మాట్లాడవచ్చును.

ఆగష్టు 18-14 గౌరవి గ్రంథాలయమునకు గోవిందాచార్యులవారి యింటిలో రాజమండ్రి. 15-16 జాతీయపాఠశాల-కాకినాడ. 17 ఉదయము పికాపురం C/o హిందీ ప్రచారక. 18 C/o పోస్టుమాస్టరు-కలహా. 19-20 జాతీయపాఠశాల-బరంపురం

రాం భోస్

చాటుపద్యమణిమంజరి

ద్వితీయ భాగము

ఆతేంద్రునిండి యఖండపరిశ్రమ చేసి యాంధ్రదేశ మన్నిభాగముల నుండియు రత్నములవంటి చాటుధారలను సంపాదించి వేటూరి ప్రభాకర కాశ్మీగారు దీనిని వెలయించినారు. ప్రథమభాగమున కేని యపూర్వవిషయములు గలిగి యిది యద్భుతముగా నున్నది. వెల 1.6-7. వైబు పేపరు ప్రతి 1-10-0

మూ న్నాల్ల ముచ్చట

హృద్యమగు చిన్న పద్యప్రబంధము, ప్రభాకర కాశ్మీగారు కవించినది పద్యము లమృతగుళికలవంటివి. కథ యానాటి యాంధ్రదేశపుది. దీనితో నిండినది. వెల 0-6-0.

ఆగష్టు నెల ముగియులోగా, రెంటికిని ఆర్డరు పంపువారికి మూ న్నాల్ల ముచ్చటను రూ. 0-4-0 లకే పంపుదును.

అక్రెసు:—మణిమంజరి మేనేజరు, తిరునల్లకేసి, మద్రాసు.

(142) శ్రీవాల్మీకిరామాయణములోని

సుందరకాండము

ఆంధ్రటికాకాశ్మీర్యుని శేషాద్వైతమాహారాయణఫలక్రమాదిసహితము. రూ. 5. పోస్టేజీ 15 అణాలు.

పాండురంగమాహాత్మ్యము

తేనాలి రామకృష్ణకవి) నటీపుణ్యము రూ. 2 పో. అ. 3

స్వర శాస్త్రము

సూర్యచంద్రవాడీఫలముల దెలుపును రూ. 1-8-0 పో. అ. 6

శ్రీరంగాచార్యులు,

9, పల్లియప్పకవి, సావుకాపేట - మద్రాసు.

అత్యద్భుతము

అనుభవమువిూద నిజము కనుగొందురు యిదివరలో విూర నేకులకు జాతకములు పంపించి వ్రాయించుకొనుచున్నారు. యిప్పుడు మాచే ఒకసారి వ్రాయించి చదివించినయెడల మాపాండిత్యప్రకర్షణ విూకే అనుభవము కాగలను. యిప్పుటికి నుమారు 40 సంవత్సరములనుండి యీ శాస్త్రమందు మాకనుభవజ్ఞానముగలదు. మా పాండిత్యము ఆంధ్రదేశమంతటను తెలిసియు యున్నది.

విూయొక్క జాతకముగాని సరియైన జనకకాల ఘడియగాని సంక

తనవాడిద్వారకభావములు స్థూలముగా వ్రాయుటకు

(1) ఒకసంవత్సరముకు నూత్నీఫలములును రూ. 1-8-0

(2) ద్వాదశభావములు రూ. 3-0-0

(3) ఒక మహాదశఫలములు వ్రాయుటకు రూ. 5-0-0

జాతకము లేనియెడల. మయన్నున నామమున పంపించి రెండురూపాయలు పంపించిన గతఫలము సరిగా చెప్పి అది ఋజువైనయెడల మూడురూపాయలకు భవవృత్తు వ్రాసింపబడును. అట్లు ఋజువీయనియెడల విూసామ్మ విూకు తిరిగి వాపనుచేయబడును. పోస్టేజీప్రత్యేకం.

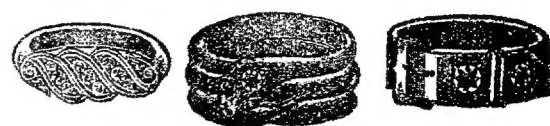
శ్రీధర వెంకయ్యసిద్ధాంతి, (288) కొత్తపేట, రాజోలు తాలూకా, గోవాజిల్లా

అమృతాంజనము

తల నెచ్చలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది ఇతర ఏ విధమైన నెచ్చలను కూడ మా అమృతాంజనము వాసింపత మాత్రమున నయమగును. వెల 0-10-0 అణాలు పంచభాష చీటి చూచికొనిన మోసము గలుగదు అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

ఉంగరములు

వివాహసమయములందు, వాతకములందు, ఇతర శుభ కార్యములందు బహుమతినిచ్చుటకు, స్వంత ఉపయోగమునకు తగిన మొదటిరకం బంగారు ఉంగరములు, పువ్వరంగములు, చెర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు, క్లావరు, ఆర్డర్, నీలు, పాము, మున్నగురకములలో గలవు. ఇవిగాక ఆసియరకముల బంగారు, వెండి నగలు తయారుచేయుడి అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నది తృప్తికరముగా లేవున్న వాపను తీసికొని వైకమిచ్చెదము.

లక్ష్మీ జ్యాయలలి కంపెనీ, 18/283, నైనాబాదు, మద్రాసు.

గృహ నిర్మాణము

కృష్ణ, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజము జిల్లాలవారికి, హెచ్చరిక.

మా స్వంత సడలమిద రంగునునుంచి. శేతు కలక తెప్పించుటచే నవుకగా ప్రశస్తమైన, శేతుమానుల కమ్మలు, దూలములు, రత్నమరుండ్లు చిల్లరగానున్న, రత్నలకు టోకు ధరలకున్న విక్రయించు చున్నాము. వెన్నపట్టణం కేటకంపై మా కేల్లు తక్కువ, రయిల చాల్చిలు మాదా తక్కువగా నుండును. కాలిస్సి వారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు కంపెనీవారికి, శేతు కలకరత్నము, కాకినాడ.

జ్యోతిష రహస్యము

ప్రపంచము దెల్లడలను మిక్కిలి భ్యాతిగాంచి యశశయోగ్యతాపుత్రములను, సుఖి కేల్లును పొందిన ప్రాశస్త్య ప్రకాశకారావుగారిచే రచియింపబడినది.

ఈ పుస్తక మెల్లవారికి బోధపడునట్లుగా చెక్కిన తెనుగులో వ్రాయబడినది. ఈ పుస్తకము చదివిన ప్రతివారును యితరులసహాయము లేకుండ భయంతలరా సే జ్యోతిషులగుదురు. ఇట్టిపుస్తకము ముందెన్నడును ప్రయింపబడలేదు. ఈ పుస్తకములో ననేక జ్యోతిషరహస్యములు, అనుభవ యోగములు జ్యోతిషమృగిడికరకు తెలియగట్టి హంకములు కలవు. ఒక్కసారి చూచిన వైని వ్రాసిన సంకతులు నిజమని మిక్కిలి తెలియును. ఒకప్రతి వెల రూ. 2-8-0 లు దిగున చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

కలింగ జ్యోతిషనిలయము వూడవరం, విశాఖపట్టణం జిల్లా.

(3081) "కత్తికట్టలు"

వెదకత్తి గల్లి గజము పొడుగు గలవి. పొగనైనవి. 1-8 రూ. 4-8-0.

దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చులతో కలయినవారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు పంపవలెను.

బి. మొక లేకర్లర్లు అండ్ కో కట్టుకు అండ్ లో శేతుర్లు etc.

వెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెల్లిగొట్టి అక్రెసు: "వెదకత్తి" వెద్దాపురం.

కమకడ వద్దు. కావి బిల్లులు నక్షపద వాడు

పాలు చెక్కిర కాఫీపాడిలో అవసరము లేదు. ఒక కవ వేడి నీళ్లలో ఒక బిల్లి కరిగించిన శుభమైన కాఫీ వ్రాగుటకు సిద్ధముగా నుండును. అక్కినగ్లకు, వ్రాచిలింగు తిరుగువారి కిది చాలా అనుకూలముగా నుండును. ఒకసారి పరీక్షించిన తల తెలుగును. విజిల్లు కావలెను.

24 బిల్లులు ప్యాక రూ. 1-4-0. పోస్టేజీ శేతు.

(207) సత్యాగ్రహ స్టోర్సు, నెల్లూరు.

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయములేదు (1045 4)
గవ్వల మహారాజు సాహెబుగారి మెప్పుచే బంగారుపతకమును బొందిన
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

వేగు ఔషధములు

కడచిన యిరువదియైదు శతాబ్దముల కాలముగ ఇండియాలో పలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుప్రదేశములందును ఉపయోగింపబడి అనేకులను గతించినవి.

జ్వరమునకు ప్రామాది పానకమును, గడ్డలకు శతభాతస్ఫుటమును, ఉపయోగింపదగినవి
ఇవి ప్లేగును గణపరచుటయే గాక, రాతుండ చేయుటకును చాలినవి. ప్లేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును పీచు
వెప్పియుండు ప్రకారము సేవించుచుండిన, ప్లేగుబాధ ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులకు పిన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణి
ప్రతిఒక్కడూ ఉపయోగించవచ్చును. ప్యాకింగు పోస్టేజీలవలన ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము
ప్రామాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శతభాతస్ఫుటము 1 అవున్సు సీసా రు 0-14-0 లు
3 " " 0-12 } 1/2 " " 0-10-0

తెలివిలాసము:—“కె-బిట్” మదరాసు, ఆయుర్వేదా, శ్రమము41, ఆచారప్పకా వీధి, మదరాసు.

బొగ్గుపులుసు వాయువు (Carbonic acid Gas)

అన్నివిధములయిన ఏకేటెడ్ వాటర్లు తయారు చేయుటకు ఉపయోగించునది.
చెప్పుపురి గవర్నమెంటు కెమికల్ ఎక్సామినర్ వల్ల గ్యాసు శుద్ధమైన దని యోగ్యతాపత్రము
పొందబడినది.

సోడావాటర్ మిషనులు
ప్యారి అందు కంపెనీవారిక సబ్ కంట్రాక్టరులు లేరు గాన వలయువారు క్రింద క్షణపరచిన
విలాసమునకు నేరుగా వ్రాసుకొన్నయెడల ఆర్డరు సప్లయచేయబడును.

ప్యారి అండ్ కంపెనీ, మేనేజింగ్ ఏజెంట్స్,
ఈస్ట్ ఇండియా డిస్ట్రిబ్యూషన్ అండ్ షాగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్) నెల్లీకుప్పం.
(దక్షిణ కాన్పాడు జిల్లా)

మలయచందనము

గనేరియా అను దేశమునందు కుకారము
పద్ధతము లేదు. పిచికారితో కల తమ
ఎలవు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు
విధముల నె X లో X ము ను మూడు
భూటలలో మాన్యును. స్త్రీలకును
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాకొనవచ్చును.
(1251) డబ్బీ 1 కి లె 2-4-6

కాబాసము. సవాయికి సీసా 1-0-0
సారస్వతార్యము బుద్ధి హెచ్చించును సీసా 1-0-0
ఆవిందాసము పిల్లలకు దివ్యాత్మతము సీసా 1-0-0
ఉక్కిరాసము రక్త పిత్తమునకు సీసా 1-0-0
భృంగామలక తైలము తలంటులకు సీసా 1-0-0
విశేషవటి మాత్రకోక విశేషమునకు. 0-8-0
పన్ని సాతైరవి తులము 1-0-0
బడవాసలవటి పరికామకూలకు 0-8-0
గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

సిద్ధమకరద్వజ (వైద్యరత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదౌషధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కర్పూర, పచ్చ
కర్పూరము మొదలగు వివిధగుల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. వై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్దుష్టముగ
కయారుచేయబడియున్నది.
కో. స్వేచ్ఛావారవిహారో: నకదాచిద్విపద్యతే | మేధాయా: కాంతిజన: కామోద్దీపనకృష్ణహాత్ |
బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును కృత్తిచేయును. కీరమునకు కాంచినవియును. హెచ్చుగ భాతువునైతేసి కామోద్దీపనము
గలిగించును. అతిమూత్రము, తయ, సుఖకోగములు, మొదలగు భాతుకాయకరములగు వ్యాధులలో హెచ్చుగ నుపయోగ
యోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. లె 25 మాత్రలు రూ 5-0-0
ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.
19 హాస్కోడు హంటుకోడు, మద్రాసు.
నిర్దుష్టముగ కయారుచేయబడిన కాస్త్రీయౌషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

దంతచూర్ణము తామరతైలము

తామర, తీట, గజ్జకి మంచిమందు.
డబ్బీ 1-కి 0-6-0 ఆరులగాలు మాత్రమే.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు.

బహుమానము

వైద్యవిద్య

ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ శేకవడి,
(8198) 27, నీలాలకాటకోడు, మదరాసు.

ముఖ్యగవనింపు (2342)

యోగ్యతాపత్రములు

(1) నేను 5 సంవత్సరములనుండి విద్యుదవి తయార్యాధికారి
బాధపడుచుంటిని. కొన్ని వేళలో ప్రాణముకూడ విసికిరింప
వది. కాశీపట్టణములో నుండు, 'దుర్గా మెడికల్ హాలు' వా
రిచ్చిన స్పెషల్ ఆస్ట్రాక్యూర్ అను దివ్యౌషధమును సేవించుట
చేతనే నేను ఇప్పుడు సవరణ వ్యాధితో సాధ్యముగా నున్నాను.

కెంగుగూరు } ఆర్. ఎన్. చెట్టి
4-8-20

వనాషధినరస్పరిల్లా

రక్తహీనతను గర్భముయొక్క పరిశుభ్రతను హాగ్రాజ్జుల
యొక్క శేతర్పిత గాంచినది. ధర 1-10-0
ఇండియా సిలోకానంకు ఎచ్చటికైనా కపాలాబుద్ధి
ప్రతిభాగా పంపబడును. (2373)

విలాసము సి. డి. సావంత్

నెం 14 కి పనసవాడి, బొంబాయి

(873) “కాంతామదహరణి”
అనయువాని వైన కాస్త్రప్రకారము తయారయిన,
ఇంద్రియపుష్టికి దివ్యమైన లేవ్యాము. దీనిని సేవించుటచే,
నిస్సత్తువ, లేపనశక్తిలేకుండుట, స్వప్నమందు స్థలము, రతికా
శ్రుంధులము, కాళ్ళుచేటులు లాగుట, పోగొట్టి నిత్యయాశన
గుభము నిమ్మును. నీ గృహమందు యేల సిగ్గు పడెదవు? దీనిని
సేవించి స్వర్గగుభములను పొందుము. పద్ధతములేదు.
వీరికేనే చూచిన మీకే తెలియును. లె 1 డబ్బా 4-0-0
ఆంధ్రప్రదేశ్ చదువరులకు రూ 3-0-0 మాత్రమే.
తామరమందు:— గజతామర, గజచర్మము, తామరలకు
6 అణాలు కపాలాబుద్ధి పంపిన ఉచితము.
అమృతము
డి రెడ్డి అందు కంపెనీ, గోపాలపురం,
8888] కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా)

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి
తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.
ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి
నమ్మకముగాను, తప్పుక గణము నిచ్చునట్లును
ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయు
చున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయు
ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు
పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

వై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో
ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండా పర్వస్యాటికల్

వర్కు

ఆయుర్వేద ఔషధముల తయారారు
(388) బొంబాయి నెం 13.
డి ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ట్రేడింగు కంపెనీ,
పోర్ ఏజంటు: కాకినాడ.